

TURU-
UURINGUTE
AS

Saku valla elanike rahulolu

05/2021

Teemad

- **METOODIKA**
 - Elamutüüp
 - Töötamise/õppimise koht
- **TULEMUSED**
- Üldhinnang
 - Üldhinnang (küsimus 0)
 - Hinnangute keskmised (küsimused 1-4)
- Avalikud teenused (küsimus 2)
 - Muude teenuste kättesaadavus (küsimus 3)
- Elukeskkond (küsimus 1)
- Valla juhtimine (küsimus 4)
 - Teabe saamine Saku vallas toimuva kohta (küsimus 5)
- Tugevused ja probleemid
 - Tugevused (küsimus 6)
 - Probleemid (küsimus 7)

Metoodika ja vastutajad

- **Üldkogum:** 8 284 vähemalt 16-aastased Saku registreeritud elanikud (01.05.2021 Rahvastikuregistri seisuga).
- **Metoodika:** veebiküsitlus
- **Planeeritud ja tegelik valim:** 1000 ja 1043
- **Vastamismäär:** 27%
- **Valimi moodustamine:** proportsionaalne Saku elanikkonnale soo, vanusgruppide ning asulate lõikes
- **Valimiviga:** 2,91% (väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem)
- **Küsitlusaeg:** 20. mai – 10. juuni 2021
- **Küsitluse keskmine pikkus:** 12,5 minutit
- Saku Vallavalitsus (Tellija esindaja):
 - Hele-Mall Kink, arendusspetsialist (helemall.kink@sakuvald.ee, 528 7877)
- Turu-uuringute AS
 - Uuringujuhtimine, valim ja aruanne: Liis Grünberg (liis@туру-uuringute.ee, 5852 9707)
 - Ankeedi programmeerimine: Irina Strapatsšuk
 - Andmetöötlus: Reijo Pohl

Metoodika

Vastajate jagunemine ja tulemuste analüüs

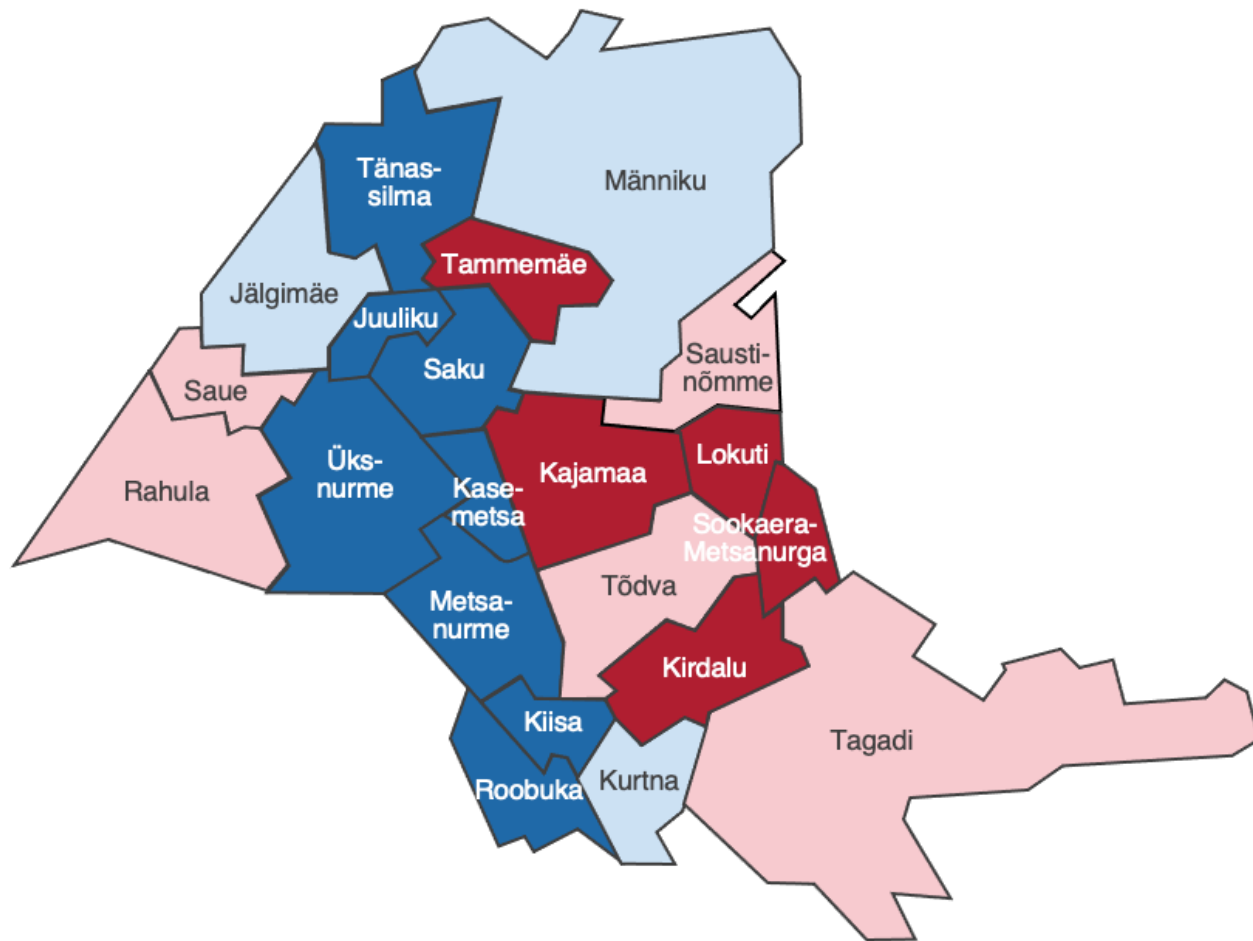
- Andmed on **kaalutud** üldkogumile vastavaks soo, vanusgruppide (tabel all) ja asula löikes (Slaid 5), et tagada valimi esinduslikkus (tagada tegelikkusele vastavad proportsioonid, et mõne grupi vastused ei oleks üle- või alaesindatud).

	Üldkogum	Valimi proportsioon	Kaalutud vastajad	Kaalumata vastajaid
mees	4095	494	515	497
naine	4189	506	528	546
Kokku	8284	1000	1043	1043
16-24 (2003-1997)	988	119	125	107
25-34 (1996-1987)	1255	151	157	153
35-44 (1986-1977)	1876	226	236	260
45-54 (1976-1967)	1620	196	204	199
55-64 (1971-1957)	1023	123	128	124
64+ (1956-1923)	1522	184	192	200
Kokku	8284	1000	1043	1043

- Uuringu aruande vaatlemisel silmas pidada järgmist:
 - Hinnangud kajastavad keskmist 4-punktilisel skaalal, kus:
 - 1 „üldse ei ole rahul“;
 - 2 „pigem ei ole rahul“;
 - 3 „pigem rahul“;
 - 4 „väga rahul“.
 - Hinnangute keskmiste arvestamisest on välja jäetud kokkupuudet mitte omanute või vastamata jätnute hinnang (see võrdsustati 0-ga).
 - Tulemused on joonistel järjestatud keskmiste hinnangute alusel.
 - Sinine** taust tähistab keskmisest kõrgemat ja **punane** taust keskmisest madalamat tulemust võrreldes tulemuste **keskmise hinnanguga** - mida tugevam värv, seda suurem on erinevus keskmisest.
 - Sinine** tähistab keskmisest **oluliselt** kõrgemat tulemust (**+0,2 punkti**) ja **punane** keskmisest **oluliselt** (**-0,2 punkti**) madalamat tulemust.

Metoodika

Vastanute jagunemine

	Üldkogum	Valimi proportsioon	Kaalutud vastajad	Kaalumata vastajaid
Saku alevik	3800	459	477	467
Metsanurme küla	564	68	71	71
Üksnurme küla	536	65	68	70
Kiisa alevik	527	64	67	67
Roobuka küla	379	46	48	46
Kasemetsa küla	343	41	43	43
Juuliku küla	292	35	37	39
Tännas-silma küla	270	33	34	33
Männiku küla	231	28	29	29
Kurtna küla	228	28	29	32
Jälgimäe küla	208	25	26	26
Sausti-nõmme küla	163	20	21	20
Tagadi küla	161	19	20	19
Saue küla	119	14	15	15
Tõdva küla	112	14	15	14
Rahula küla	110	13	14	14
Kirdalu küla	71	9	9	11
Lokuti küla	62	7	7	8
Kajamaa küla	55	7	7	7
Tammemäe küla	31	4	4	7
Sookaera-Metsanurga küla	22	3	3	5
Kokku	8284	1000	1043	1043

Metoodika

Vastajate taust

- Nagu Slaidilt 5 näha, siis valdav osa Saku valla elanikkonnast on koondunud Saku alevikku (46%).
- Asustatus on hõredam peamiselt **Viljandi maantee äärsetes** külades (Saustinõmme, Lokuti, Sookaera-Metsanurga, Tõdva, Kirdalu ja Tagadi), kuid ka **Pärnu maantee poolsetes** Saue ja Rahula külades ning Kajamaal ja Tammemäel. Nende külade vaatlemisel tasub olla kriitilisem, kuna vastajate arvud on väikesed. Viljandi maantee äärsed külad on tulemustes ka koondatult vaadeldavad (analüüsiks sobiva arvuga grupp).
- Valdav osa ehk 72% elanikest elavad era-, paaris- või ridamajades, 27% kortermajades. Kortermajade osakaal on kõrgem Lokuti (100%) ja Kurtna (55%) külades, samuti Saku alevikus (48%).
- Pooled Saku valla elanikest käivad tööl/õpivad **Tallinnas**; sagedamini Tänassilma (83%), Saustinõmme (80%), Männiku (74%), Saue (73%) ja Juuliku (67%) elanikud.
- Saku vallas töötab/õpib 19%, mujal Harjumaal 11%, mujal Eestis 4% (sagedamini mehed ja 45-54-aastased) ja väljapool Eestit 2% (mehed) elanikest. 12% ei tööta ega õpi ja 1% ei soovinud vastata.

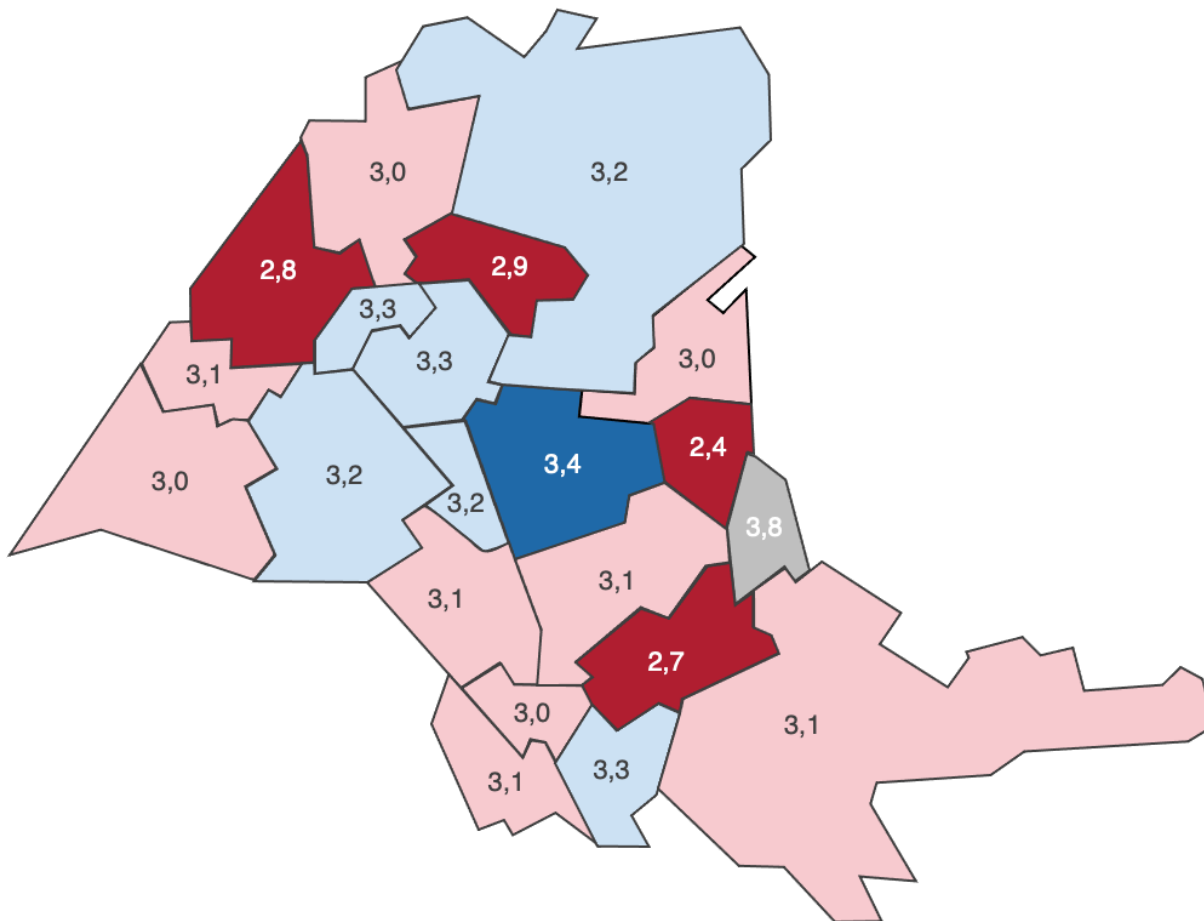
ÜLDHINNANG

TURU-
UURINGUTE
AS

Üldhinnang

Piirkonna keskmine

- Esmalt paluti vastajail vastata küsimusele: „Kuivõrd rahul olete üldiselt eluga Saku vallas?”.
- Eluga Saku vallas on kokku rahul 94%, sh 27% väga rahul ning rahulolematuid on 6%, sh üldse ei ole rahul 1%. Vastata ei osanud 1% elanikest.
- Keskmiseks hinnanguks elule Saku vallas kujunes seega **3,2 punkti**, mis on väga kõrge tulemus – valdav osa elanikest on **pigem rahul**.
- Üldist elu Saku vallas hindasid keskmisest kõrgemalt Saku aleviku ja selle lähiümbruse külad – eelkõige **Kajamaa**, kuid ka Kasemetsa, Üksnurme, Juuliku ning Männiku; lisaks ka Kurtna.
- Keskmisest rahulolematumad olid aga Pärnu maantee (eelkõige **Jälgimäe**) kui ka Viljandi maantee äärsed (eelkõige **Lokuti** ja **Kirdalu**) külad ja **Tammemäe**, kuid ka Metsanurme, Kiisa ning Roobuka.

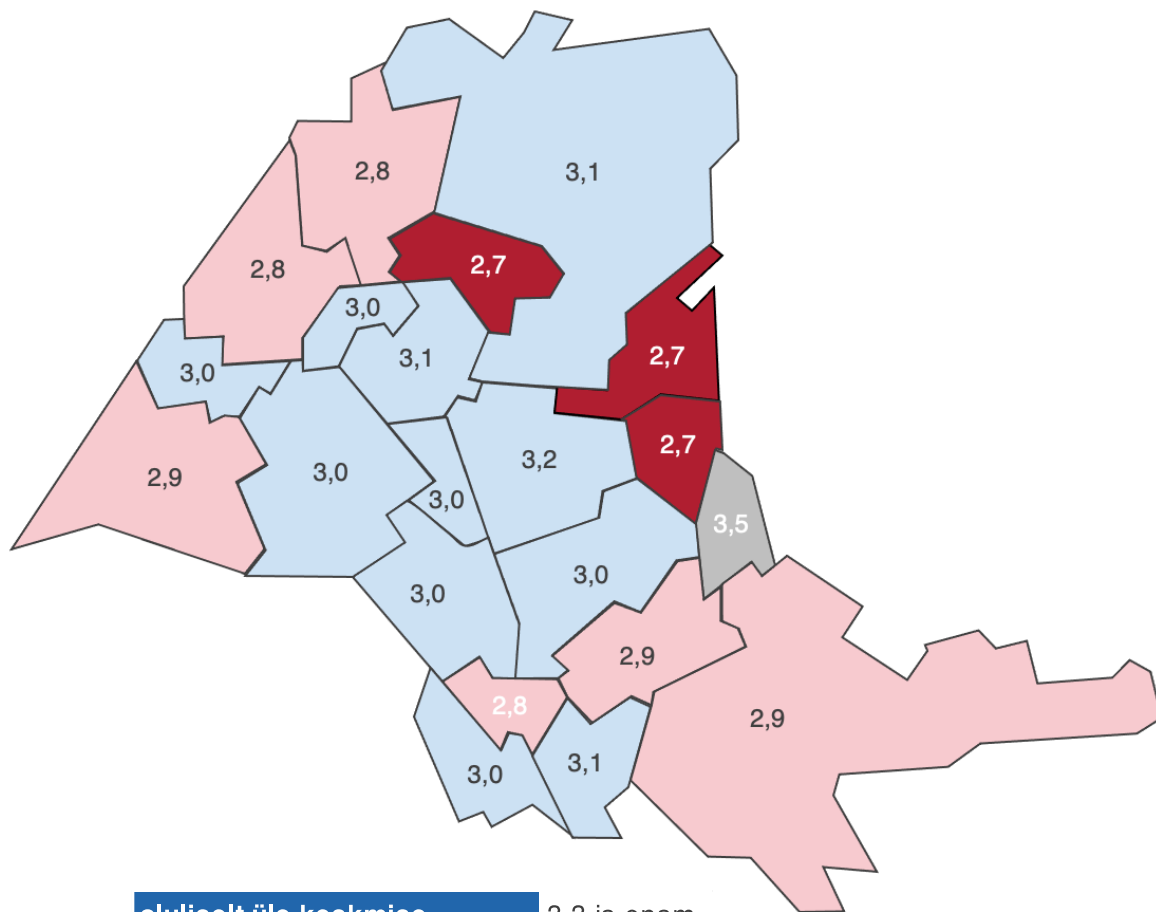
Hinnangute keskmised

Kokkuvõte ja tulemuste analüüs

- Peale üldhinnangu andmist paluti sama skaala alusel (vt ka slaid 4) hinnata 34 erinevat tegurit, mis jagunesid nelja erinevasse valdkonda. Valdkonna keskmised olid järgmised:
 - Avalikud teenused (10 tegurit) - 3,2 punkti;
 - Teenuste kättesaadavus (6 tegurit) - 3,1 punkti;
 - Elukeskkond (11 tegurit) - 3,0 punkti;
 - Valla juhtimine (7 tegurit) - 2,7 punkti.
- Kui võtta arvesse kõikide uuringus hinnatud tegurite (va üldhinnang) keskmiseid, siis kujuneb koondhinnanguks **3,0 punkti**, mis on samuti väga kõrge tulemus. Ühegi vaadeldud teguri puhul ei olnud rahulolematuid elanikke rohkem kui rahulolevaid.
- Edaspidi ongi uuringu tulemuste vaatluse aluseks just tegurite koondtulemus ehk **3,0 punkti**.
- Juhul kui tulemus on **üle** selle, võib antud tegurit pidada positiivseks ehk tulemus on üle keskmise; sh kui tulemus on keskmisest enam kui **+0,2 punkti** kõrgem, on tulemus keskmisest oluliselt **positiivsem** (valdav rahulolu).
- Juhul kui tulemus on **alla** selle, siis on tegu teguriga, millega on rahulolematust keskmisest kõrgem, isegi kui valdavalt võib rahuolu tase olla positiivne (rahuloliaid enam kui rahulolematuid). Kui tulemus on keskmisest enam kui **-0,2 punkti** madalam, on tulemus keskmisest oluliselt **negatiivsem** (tegurid, millega tuleks tegeleda, et tõsta üldist rahulolu taset).
- Seega on tervikuna Saku valla elanikud uuringus vaadeldud valdkondade puhul enim rahul **avalike teenustega** ja erinevate **teenuste kättesaadavusega**; **elukeskkonda** hinnatakse tervikuna keskmiselt ja **valla juhtimist** puudutavaid tegureid valdavalt keskmisest oluliselt madalamalt. Aruande järgnevatel peatükkides käsitletakse aga juba iga valdkonna tegureid eraldi.
- Tegurite vaatlusel piirkonna lõikes on aluseks aga juba iga teguri (mitte kõigi vaadeldud tegurite) keskmine ehk valla üldtulemus.

Hinnangute keskmised

Piirkonna keskmine

oluliselt üle keskmise	3,3 ja enam
üle keskmise	3,0 - 3,2
alla keskmise	2,8 - 2,9
oluliselt alla keskmise	2,8 ja vähem

- Nagu juba mainitud, siis kõikide uuringus hinnatud tegurite keskmiseks hinnanguks kujunes **3,0 punkti**.
- Ka selle alusel eristub, et keskmisest rahulolevamad on Saku aleviku ja selle lähiümbruse külad; lisandusid ka **Saue, Tõdva, Metsanurme** ja **Roobuka** külad.
- Rahulolematumad on endiselt Pärnu kui ka Viljandi maantee äärsed (eelkõige **Saustinõmme** ja **Lokuti**) külad, lisaks ka **Tammemäe** ja Kiisa.
- Nii üldhinnangu (Slaid 8) kui ka kõikide hinnatavate tegurite keskmise alusel (Slaid 10) on:
 - kõige rahulolevamad **Kasemetsa** elanikud,
 - kõige rahulolematumad **Tammemäe** ja **Lokuti** elanikud.

AVALIKUD TEENUSED

TURU-
UURINGUTE
AS

Avalikud teenused

Kokkuvõte (Hinnangud)

- Avalike teenustena hinnati kümmet erinevat tegurit. Keskmiselt hinnati avalike teenuste tegureid **3,2 punktiga**, mis on üle keskmise tulemus.
- **Tervikuna** on erinevate avalike teenustega rahulolevamad **Kajamaa** elanikud, rahulolematumad aga **Saustinõmme** elanikud.
- Erinevatest teenustest hinnati keskmisest oluliselt kõrgemalt järgnevat:
 - **Raamatukogu teenus** (3,6, ülekaalus hinnang „väga rahul“, rahulolematuid pole) – rahulolematumad olid lisaks Saustinõmmele ka **Tänassilma** ja **Tammemäe** elanikud;
 - **Haridusasutuste hoonete korrasolek** (3,4) – rahulolevamad **Tagadi**, rahulolematumad **Saue** elanikud;
 - **Sportimisvõimalused vabas õhus** (3,4) **kui ka siseruumides** (3,2) – rahulolematumad **Tänassilma**, **Jälgimäe**, **Rahula**, **Kiisa** ja **Lokuti** elanikud, siseruumides ka **Saue** ja **Tammemäe** elanikud; siseruumides on rahulolevamad 15-64-aastased, **Kurtna** ja **Kirdalu** elanikud;
 - **Lasteiahariduse kvaliteet** (3,3) – rahulolevamad 25-34-aastased; rahulolematumad **Tammemäe** elanikud.
- Keskmisest rahulolevamad oldi ka järgnevaga:
 - **Koolihariduse kvaliteet** (3,2) – rahulolevamad 25-34-aastased; rahulolematumad **Lokuti** elanikud;
 - **Huvitegevuse võimalused** (3,0) – rahulolevamad **Saue** ja **Kirdalu**; rahulolematumad **Tõdva** ja mujal Harjumaal töötavad/õppivad elanikud;
 - **Vallas makstavad toetused** (3,0) – rahulolevamad **Saue** ja **Lokuti**; rahulolematumad **Jälgimäe**, **Kasemetsa** ja **Kirdalu** elanikud;
 - **Vallas toimuvad kultuurisündmused** (3,0) – rahulolevamad **Männiku** ja **Lokuti**; rahulolematumad **Tammemäe** ja mujal Harjumaal töötavad/õppivad elanikud.
- Kriitilised ollakse aga **sotsiaalteenustega** (2,9) – rahulolevamad **Rahula** elanikud, rahulolematumad **Jälgimäe** ja **Kirdalu** elanikud.

Avalikud teenused

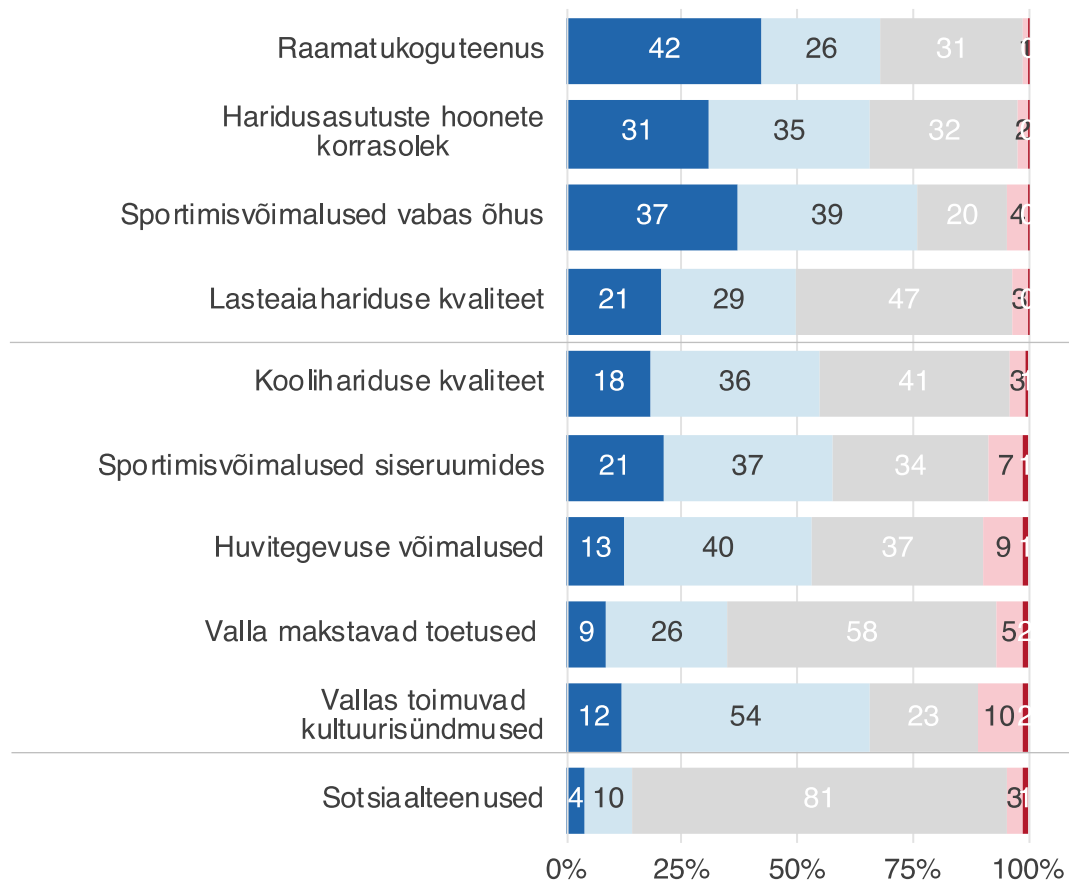
Kokkuvõte (Kokkupuude)

- Kõige enam on Saku valla elanikud kokku puutunud sportimisvõimalustega vabas õhus (80%) ja kultuurisündmustega (77%), ligikaudu 2/3 on kokku puutunud ka raamatukoguteenusega, sportimisvõimalustega siseruumides ja huvitegevusega. Haridusasutuste korrasolekut oskas hinnata samuti ligikaudu 2/3 elanikkonnast; koolihariduse kvaliteeti 59% ja lasteaiahariduse kvaliteeti 53% elanikest. Valla makstavate toetustega on kursis 42% ja sotsiaalteenustega vaid 19% elanikkonnast.
- Kõige enam on erinevate teenustega **kokku puutunud** Kurtna, Kirdalu (va toetused), Juuliku, Üksnurme ja Saku aleviku elanikud.
- Sagedamini ei ole erinevate teenustega kokku puutunud Tännassilma, Jälgimäe, Saue ja Lokuti elanikud.
- Lisaks on **raamatukoguteenusega** oluliselt harvemini kokku puutunud Saustinõmme, Männiku ja Rahula elanikud (ca 50%); **sportimisvõimalustega vabas õhus** Kiisa, Tõdva ja Tagadi elanikud (ca 60%).

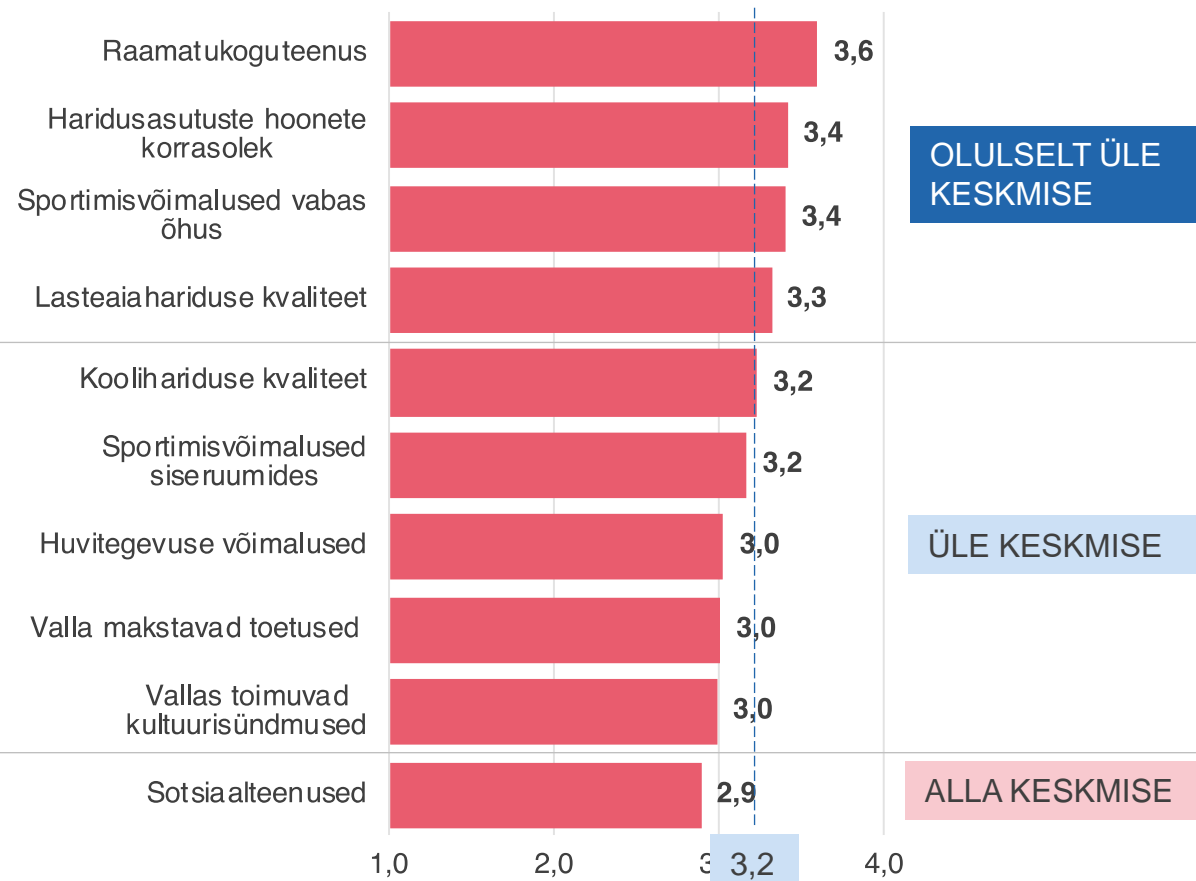
Avalikud teenused

Hinnangud teemade kaupa

■ Väga rahul ■ Pigem rahul ■ Ei oska vastata
■ Pigem ei ole rahul ■ Üldse ei ole rahul

Keskmine hinnang

OLULSELT ÜLE
KESKMISE

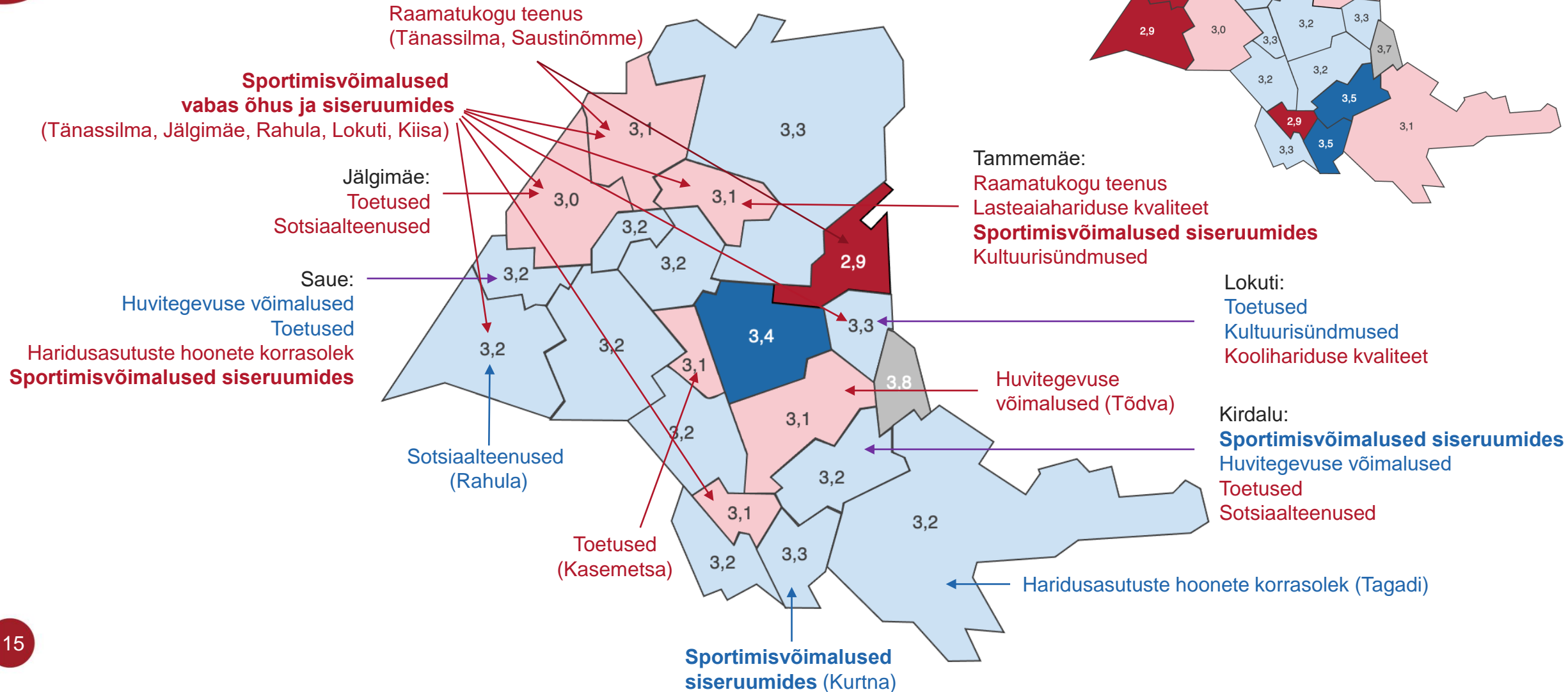
ÜLE KESKMISE

ALLA KESKMISE

Avalikud teenused

Teema keskmine piirkonnas, keskmisest oluliselt erinevad tegurid – keskmine 3,2

Sportimisvõimalused siseruumides (keskmine 3,2)

Avalikud teenused

Piirkondade võrdlus

	VALD KOKKU	Kajamaa	Saku	Kurtina	Juuliku	Männiku	Üksnurme	Kasemetsa	Saue	Metsanurme	Roobuka	Rahula	Kiisa	Tänassilma	Jälgimäe	Tammemäe	Viljandi mnt äärne	Sookaera-Metsanurga	Tõdva	Tagadi	Kirdalu	Saustinõmme	Lokuti
AVALIKUD TEENUSED	3,2	3,4	3,2	3,3	3,2	3,3	3,2	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0	3,1	3,1	3,8	3,1	3,2	3,2	2,9	3,3
Raamatukoguteenus	3,6	3,7	3,6	3,7	3,7	3,4	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6	3,3	3,4	3,3	3,5	3,8	3,6	3,7	3,8	2,9	3,4
Haridusasutuste hoonete korrasolek	3,4	3,5	3,4	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4	3,1	3,4	3,6	3,3	3,3	3,4	3,2	3,4	3,4	3,8	3,2	3,7	3,5	3,1	3,5
Sportimisvõimalused vabas õhus	3,4	3,8	3,5	3,5	3,5	3,6	3,4	3,5	3,4	3,4	3,4	3,1	3,1	3,0	3,1	3,4	3,3	3,8	3,2	3,3	3,6	3,2	2,8
Lasteaiahariduse kvaliteet	3,3	3,3	3,4	3,4	3,2	3,3	3,3	3,2	3,4	3,2	3,4	3,2	3,2	3,3	3,2	3,0	3,4	3,7	3,5	3,1	3,5	3,3	3,5
Koolihariduse kvaliteet	3,2	3,2	3,3	3,4	3,1	3,4	3,3	3,0	3,1	3,2	3,3	3,2	3,1	3,3	3,2	3,3	3,2	3,4	3,3	3,3	3,2	3,0	2,8
Sportimisvõimalused siseruumides	3,2	3,2	3,2	3,5	3,2	3,4	3,0	3,3	2,7	3,2	3,3	2,9	2,9	2,9	2,7	2,9	3,2	3,7	3,2	3,1	3,5	3,0	3,3
Huvitegevuse võimalused	3,0	3,8	3,1	3,2	3,1	3,2	3,0	3,1	3,4	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0	3,0	3,7	2,6	3,1	3,5	2,8	3,0
Valla makstavad toetused	3,0	3,0	3,1	3,2	2,9	3,0	3,2	2,6	3,4	3,0	2,9	3,1	2,9	2,9	2,7	3,0	2,9	4,0	2,9	3,2	2,0	2,6	3,7
Vallas toimuvad kultuurisündmused	3,0	3,4	3,0	3,1	3,0	3,3	3,1	3,0	3,1	3,0	3,0	2,9	2,8	2,9	2,8	2,6	3,0	4,0	2,9	3,2	3,0	2,6	3,4
Sotsiaalteenused	2,9	3,0	2,9	3,0	2,9	3,0	3,0	2,7	2,9	2,7	2,9	3,4	3,1	3,0	2,5	3,0	2,6	4,0	3,0	2,8	2,1	2,2	3,1

Teenuste kättesaadavus

Kokkuvõte

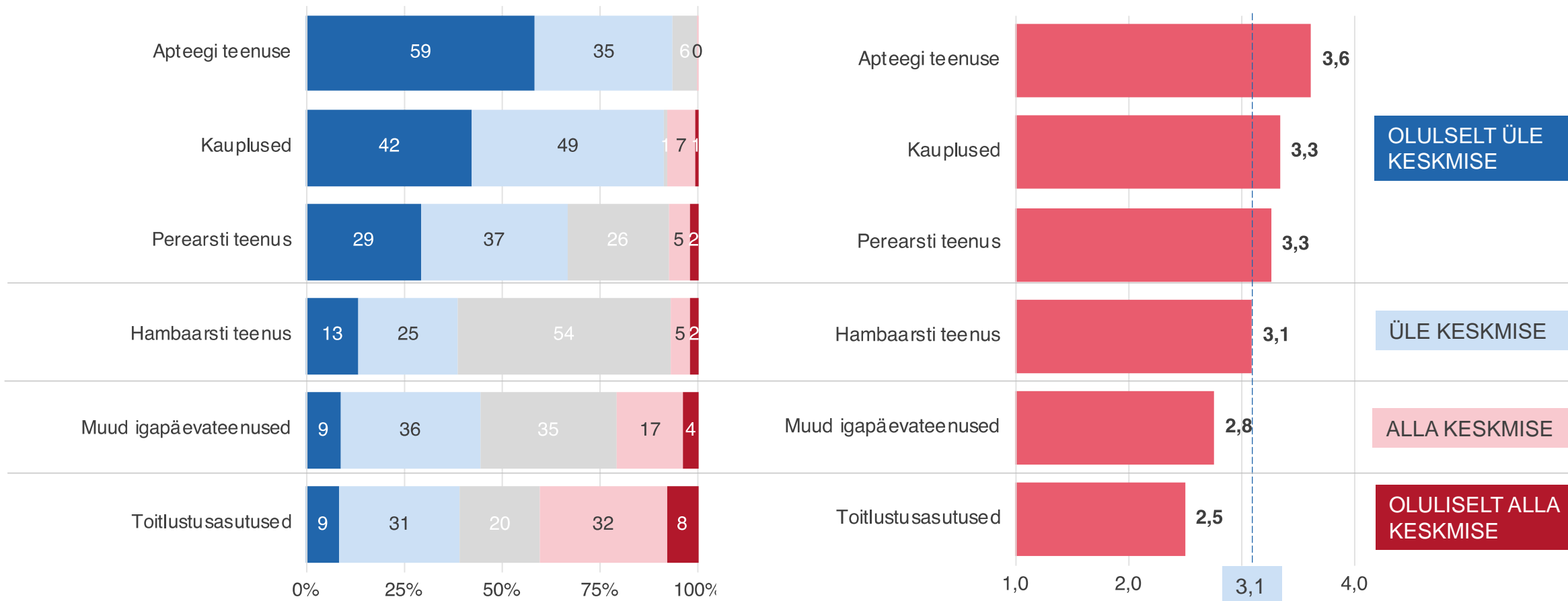
- Teenuste kättesaadavuse teema all hinnati kuute erinevat tegurit. Keskmiselt hinnati teenuste kättesaadavuse tegureid **3,1 punktiga**, mis on keskmine tulemus.
- **Tervikuna** on erinevate teenuste kättesaadavusega rahulolevamad **Kajamaa** ja **Männiku** elanikud; rahulolematumad aga **Tammemäe**, **Saustinõmme** elanikud.
- Erinevatest teenustest hinnati keskmisest oluliselt kõrgemalt järgnevat:
 - **Apteegi teenus** (3,6, ülekaalus hinnang „väga rahul“, rahulolematuid pole) – rahulolematumad olid lisaks eelmainitutele **Jälgimäe** elanikud;
 - **Kauplused** (3,3) – rahulolevamad ka **Kirdalu** elanikud;
 - **Perearsti teenus** (3,3) – rahulolevamad **Kurtna** ja **Tõdva** elanikud.
- Keskmisest rahulolevamad oldi ka **hambaarsti teenusega** (3,1) – rahulolevamad **Jälgimäe** ja **Kirdalu** elanikud; rahulolematumad **Saue** ja **Roobuka** elanikud ning elanikud, kes töötavad/õpivad Harjumaal va Tallinnas või Sakus.
- Keskmisest rahulolematumad oldi **muude igapäevateenustega** (2,8) – rahulolevamad **Üksnurme** ja **Kasemetsa** elanikud; rahulolematumad **Roobuka**, **Kiisa** ja **Jälgimäe** elanikud.
- Kriitilised ollakse aga **toitlustusasutustega** (2,5, rahul ja rahulolematuid kokku võrdselt) – rahulolevamad **Üksnurme** ja **Kirdalu** elanikud.
- Kui kaupluste ja apteegi teenusega on kokku puutunud peaaegu kogu elanikkond, perearsti teenusega 84%, toitlustusasututega 80% ja muude igapäevateenustega 65%, siis hambaarsti teenusega vähem kui pool elanikkonnast.
- Sagedamini ei ole erinevate teenustega **kokku puutunud** eelkõige **Tänassilma**, **Jälgimäe**, **Saustinõmme** ja **Sookaera-Metsanurga**, kuid ka Saue, Rahula, Männiku (eriti igapäevateenustega), Kajamaa ja Tagadi elanikud ehk väiksema asustusega Saku valla lääne ja ida piiri külade elanikud. Kokkupuude erinevate teenustega on seda harvem, mida Tallinna poolsema külaga on tegu. Kõige enam kasutavad erinevaid teenuseid **Saku aleviku** elanikud.

Teenuste kättesaadavus

Hinnangud teemade kaupa

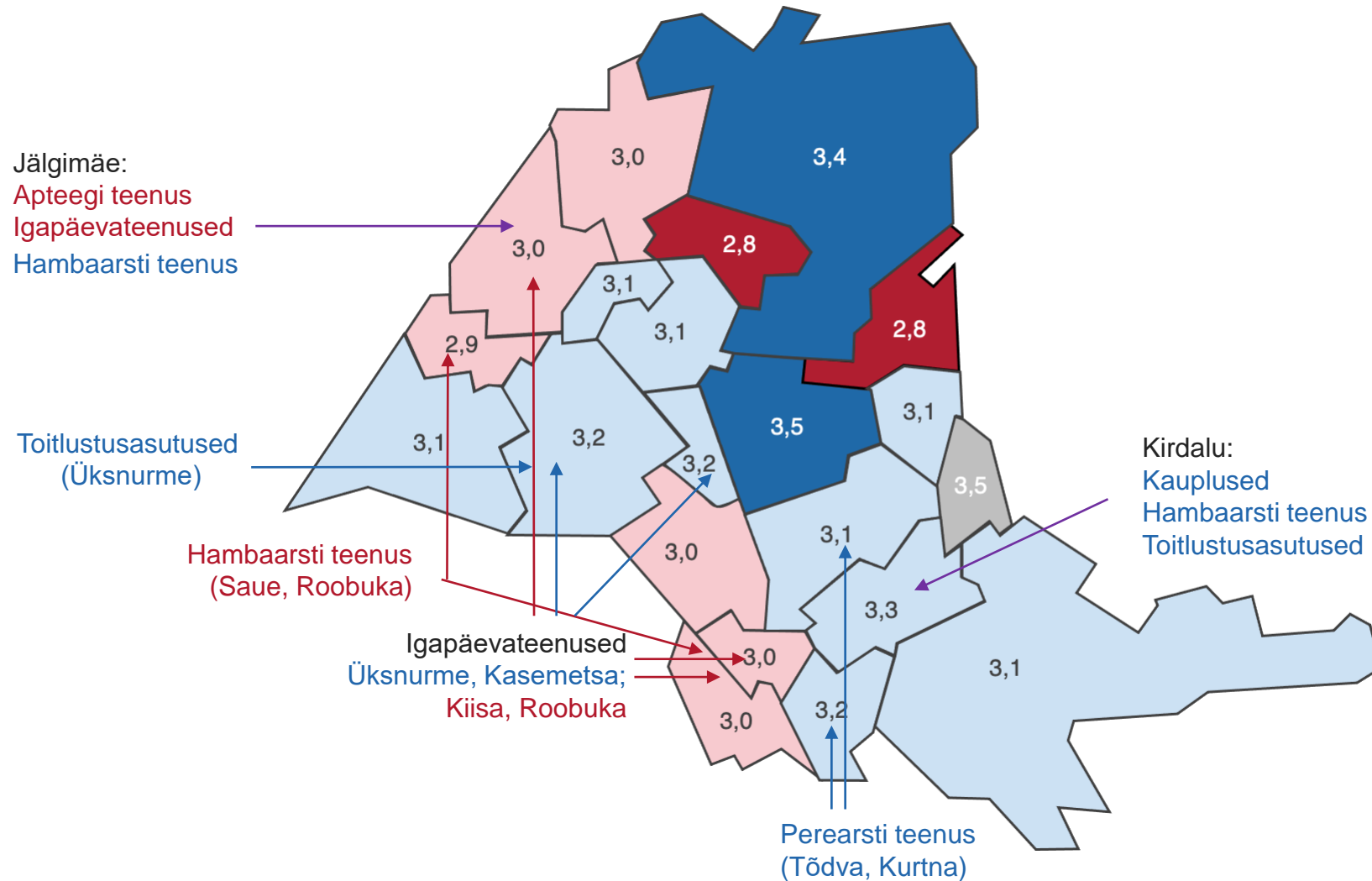
■ Väga rahul
 ■ Pigem rahul
 ■ Ei oska vastata
■ Pigem ei ole rahul
 ■ Üldse ei ole rahul

Keskmine hinnang

Teenuste kättesaadavus

Teema keskmine piirkonnas, keskmisest oluliselt erinevad tegurid – keskmine 3,1

Teenuste kättesaadavus

Piirkondade võrdlus

	VALD KOKKU	Kajamaa	Saku	Kurtna	Juuliku	Männiku	Üksnurme	Kasemetsa	Saue	Metsanurme	Roobuka	Rahula	Kiisa	Tänassilma	Jälgimäe	Tammemäe	Viljandi mnt äärne	Sookaera-Metsanurga	Tõdva	Tagadi	Kirdalu	Saustinõmme	Lokuti
TEENUSTE KÄTTESAADAVUS	3,1	3,5	3,1	3,2	3,1	3,4	3,2	3,2	2,9	3,0	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0	2,8	3,1	3,5	3,1	3,1	3,3	2,8	3,1
Apteegi teenus	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6	3,7	3,6	3,8	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,4	3,3	3,3	3,5	3,8	3,6	3,4	3,8	3,3	3,5
Kauplused	3,3	3,4	3,3	3,4	3,5	3,6	3,4	3,3	3,5	3,3	3,4	3,4	3,3	3,2	3,1	3,0	3,2	3,6	3,3	3,2	3,7	2,8	3,3
Perearsti teenus	3,3	3,6	3,3	3,7	3,3	3,5	3,2	3,4	3,0	3,1	3,2	3,2	3,2	3,0	3,3	2,7	3,2	3,5	3,7	3,1	3,2	3,0	2,6
Hambaarsti teenus	3,1	3,5	3,1	3,2	3,1	3,4	3,2	2,9	1,7	3,0	2,8	3,1	3,0	3,0	3,4	3,0	3,2	3,5	2,9	3,3	3,4	3,0	3,0
Muud igapäevateenused	2,8	3,5	2,8	2,7	2,7	3,2	3,0	3,0	2,9	2,8	2,5	2,8	2,5	2,7	2,5	2,5	2,8	3,2	2,7	2,9	2,6	2,3	3,4
Toitlustusasutused	2,5	3,1	2,4	2,5	2,4	2,9	2,8	2,7	2,5	2,4	2,7	2,4	2,3	2,5	2,5	2,0	2,5	3,2	2,3	2,6	2,9	2,1	2,5

ELUKESKKOND

A photograph of a wooden suspension bridge in a forest. The bridge is made of wooden planks and is suspended by ropes from trees. The background shows a dense forest of tall trees.

TURU-
UURINGUTE
AS

Elukeskkond

Kokkuvõte (Hinnangud ja kokkupuude)

- Elukeskkonna teema raames hinnati ühtteistkümmet erinevat tegurit. Keskmiselt hinnati elukeskkonna tegureid **3,0 punktiga**, mis on keskmine tulemus.
- Erinevatest teenustest hinnati keskmisest oluliselt kõrgemalt **üldist avalikku korda ja turvalisust** (3,3, rahulolematuid peaaegu pole).
- Keskmisest rahulolevamad oldi ka **haljasalade ja parkide piisavuse** (3,2), **metsa-, matka- ja suusaradade võrgustikuga** (3,2), **jäätmeveo ja jäätmete liigiti sorteerimise võimalusega** (3,1), **kergliiklusteede võrgustiku ja seisukorraga** (3,0) ning **haljasalade ja parkide seisukorraga** (3,0).
- Keskmisest rahulolematumad oldi **tänavavalgustuse** (2,9) ning **teede ja tänavate üldise seisukorra ja sõidetavusega** (2,8; mõlemal juhul eelkõige eramajade elanikud); samuti **ühistranspordi ühendusega lähima keskuse ja Tallinnaga** (2,8; eelkõige 35-54-aastased).
- Kriitilised oldi **teede, tänavate ja kergliiklusteede talvise hoolduse** (2,7) ja **avalike mänguväljakute** (2,7; eelkõige 25-44-aastased ja naised) osas.
- Valdavalt on erinevate elukeskkonna teemadega kokku puutunud pea kogu elanikkond; veidi vähesemad on **kokku puutunud**:
 - **ühistranspordiga** (85%) - harvemini mehed;
 - **metsa-, matka- ja suusaradadega** (83%) - harvemini üle 64-aastased, **Kiisa ja Roobuka** elanikud;
 - **avalike mänguväljakutega** (3/4) - harvemini üle 45-aastased ja **Jälgimäe** elanikud.

Elukeskkond

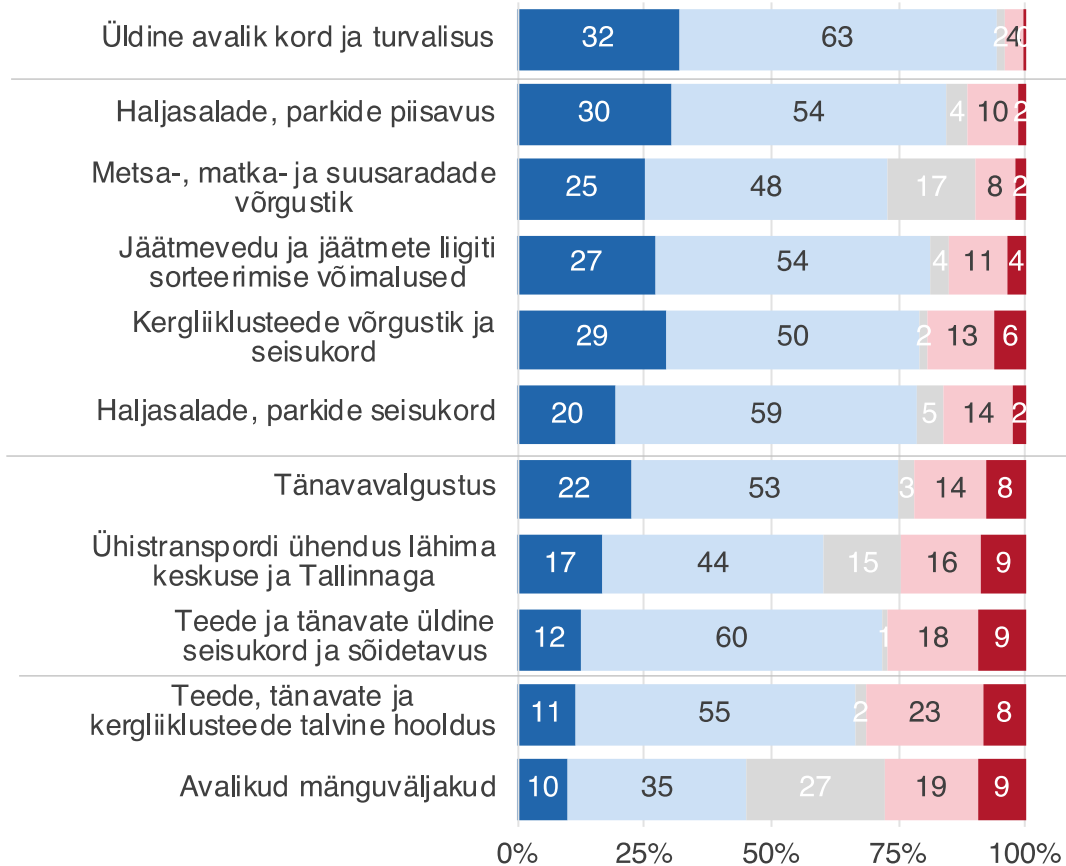
Kokkuvõte (Hinnangud piirkonniti)

- **Tervikuna** on elukeskkonna erinevate tegurite osas rahulolevamad **Saku aleviku**, **Juuliku** ja **Saue** elanikud. Saku aleviku ja Juuliku valla elanikud on keskmisest oluliselt rahulolevamad ka kergliiklusteede võrgustiku ja seisukorraga.
- Keskmisest rahulolevamad, kuid üksikute probleemsete teemadega, on ka järgmiste külade elanikud:
 - **Kajamaa** – probleemiks kergliiklusteede võrgustik ning teede, tänavate üldine seisukord ja sõidetavus;
 - **Kasemetsa** ja **Üksnurme** – probleemiks mõlemal samuti teede ja tänavate üldine seisukord ja sõidetavus;
 - **Kurtna** – probleemiks metsa-, matka- ja suusaradade võrgustik;
 - **Metsanurme** – probleemiks eelkõige tänavavalgustus.
 - **Männiku** – probleemiks eelkõige ühistranspordi ühendus lähima keskusega; jäätmevedu ja jäätmete liigiti sorteerimine ning metsa-, matka- ja suusaradade võrgustik; rahulolevamad ollakse kergliiklusteede võrgustiku ja seisukorraga ning avalike mänguväljakutega;
- **Tervikuna** on elukeskkonnaga rahulolematumad eelkõige Viljandi maantee äärsete külade **Lokuti** ja **Saustinõmme** elanikud, kuid ka **Rahula** (va teed, tänavate, kergliiklusteede talvine hooldus), **Kiisa**, **Tänassilma** ja **Tammemäe** elanikud.
- Lisaks on rahulolu erinevate elukeskkonna tegurite lõikes valdavalt alla keskmise ka järgmistes küldes:
 - **Kirdalu** – rahulolevamad ollakse avalike mänguväljakute ning teede ja tänavate üldine seisukorra ja sõidetavusega),
 - **Tõdva** – rahulolevamad ollakse tänavavalgustuse ning teede ja tänavate üldise seisukorra ja sõidetavusega;
 - **Jälgimäe**, **Roobuka**, **Tagadi**.
- Selgelt eristub, et kõik **Viljandi maantee äärsed külad** on keskmisest oluliselt rahulolematumad ühistranspordi ühendusega; kergliiklusteede võrgustiku ja seisukorraga ning metsa-, matka ja suusaradade võrgustikuga.
- Kuna elukeskkonna teguritest pea poolte puhul jagunevad hinnangud rahulolevate ja rahulolematute külade vahel märkimisväärselt, siis on need välja toodud ka eraldi joonistena Salididel 26-28, et saada selgemat ülevaadet.

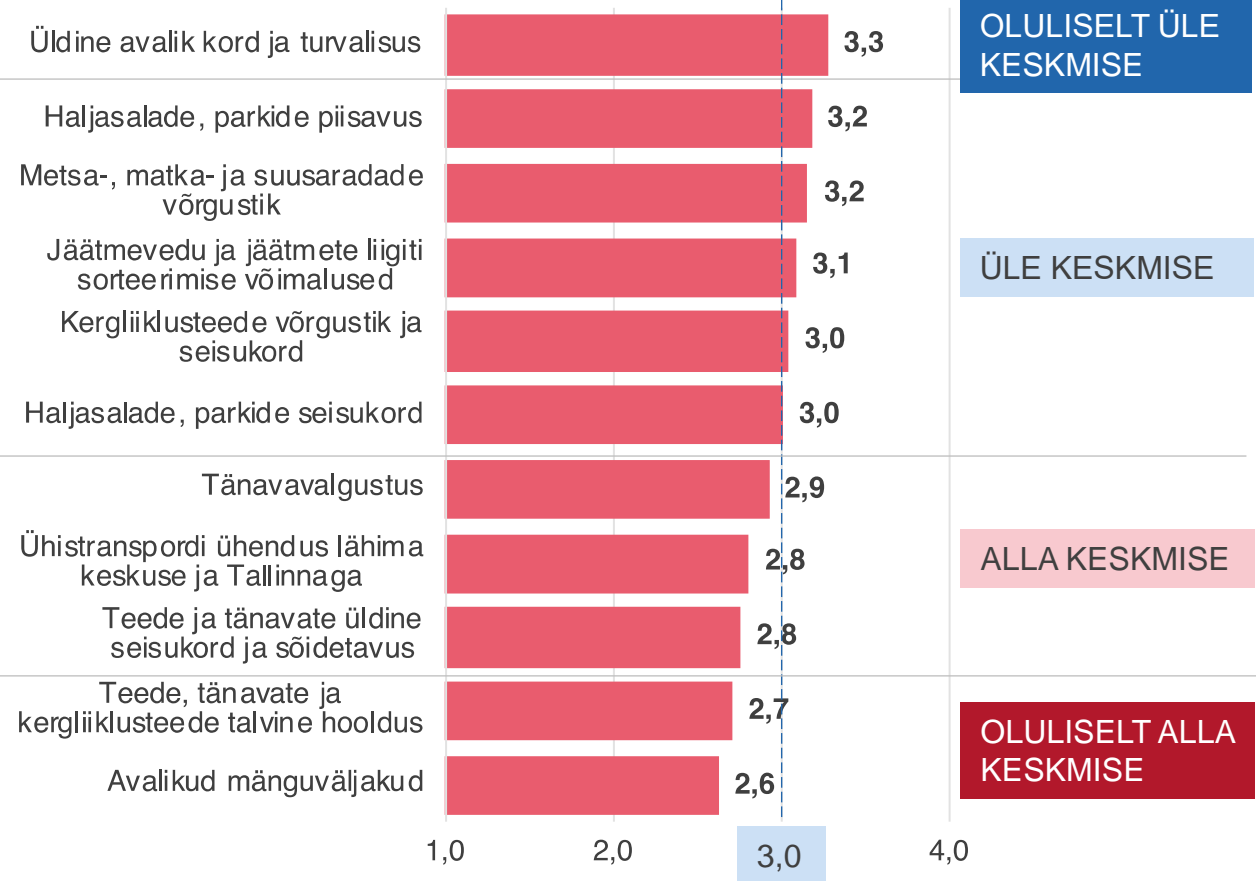
Elukeskkond

Hinnangud teemade kaupa

■ Väga rahul ■ Pigem rahul ■ Ei oska vastata
■ Pigem ei ole rahul ■ Üldse ei ole rahul

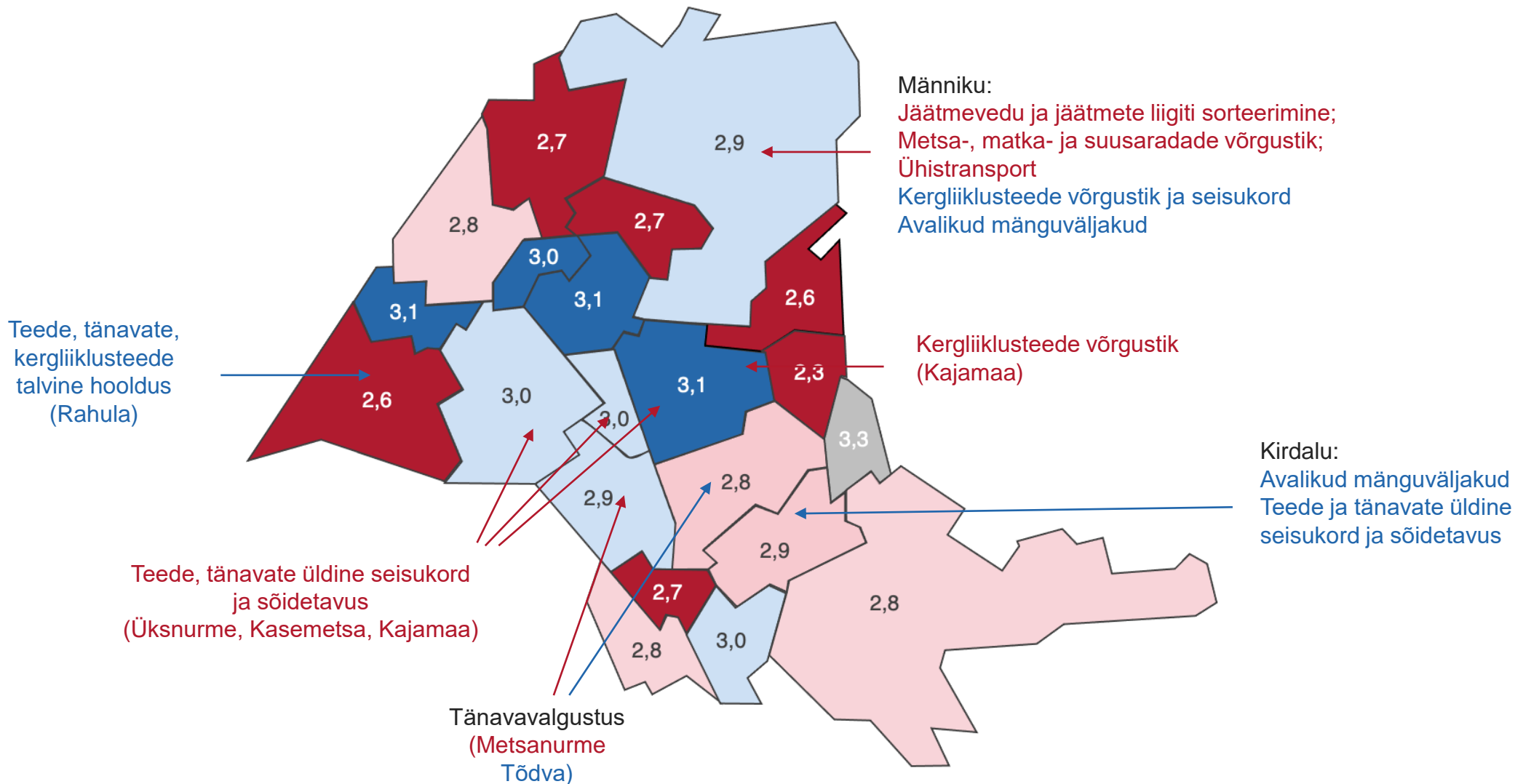

Keskmine hinnang

Elukeskkond

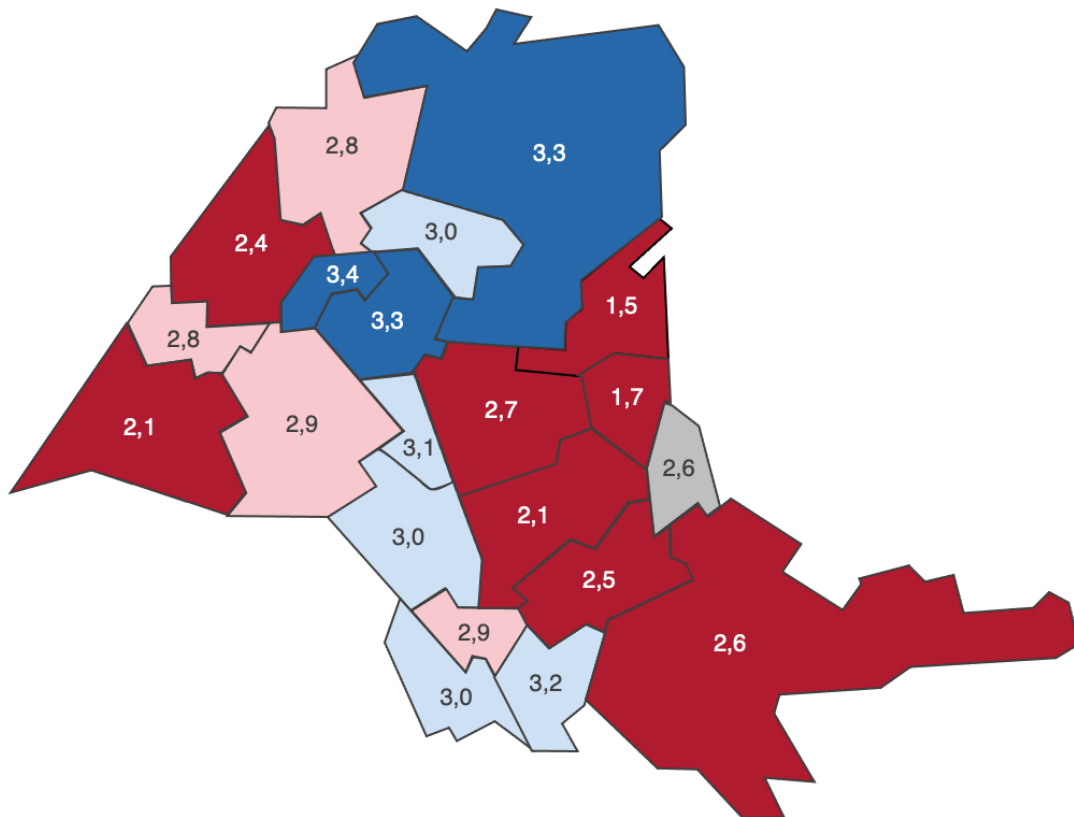
Teema keskmine piirkonnas, keskmisest oluliselt erinevad tegurid – keskmine 3,0

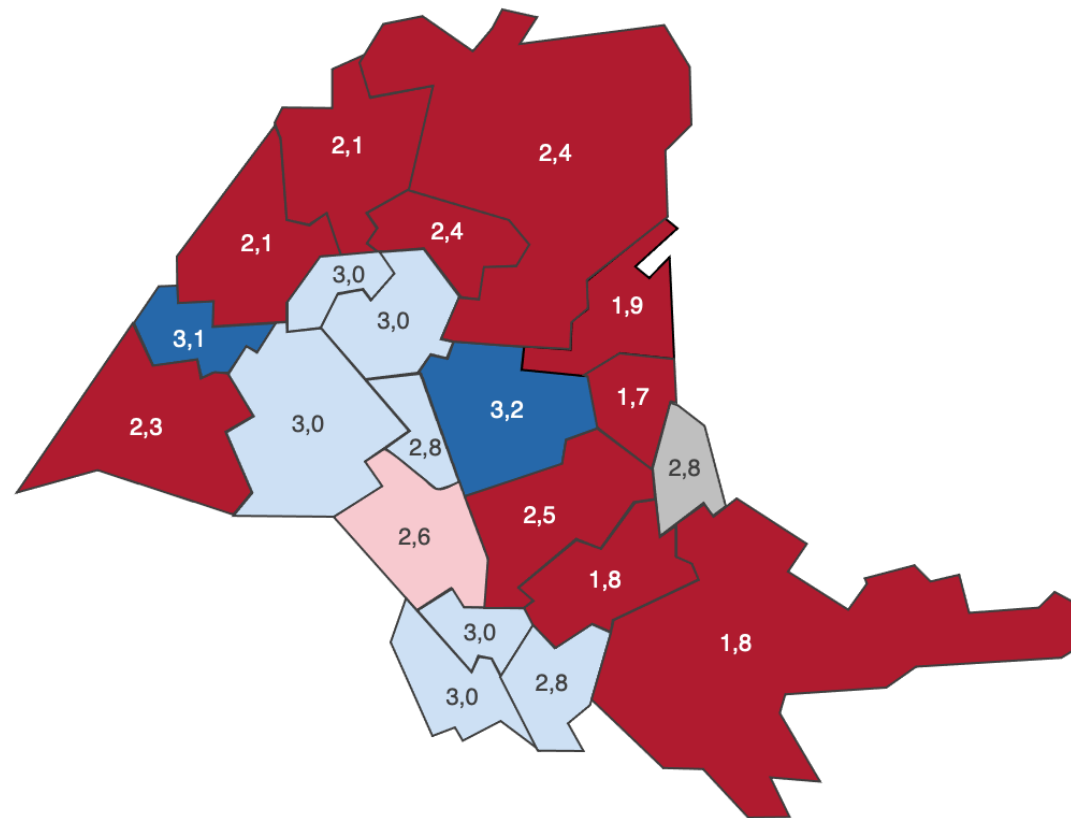
Elukeskkond

Tegurid, kus hinnangud lahknevad piirkonniti märkimisväärselt

Kergliiklusteede võrgustik ja seisukord (keskmine 3,0)

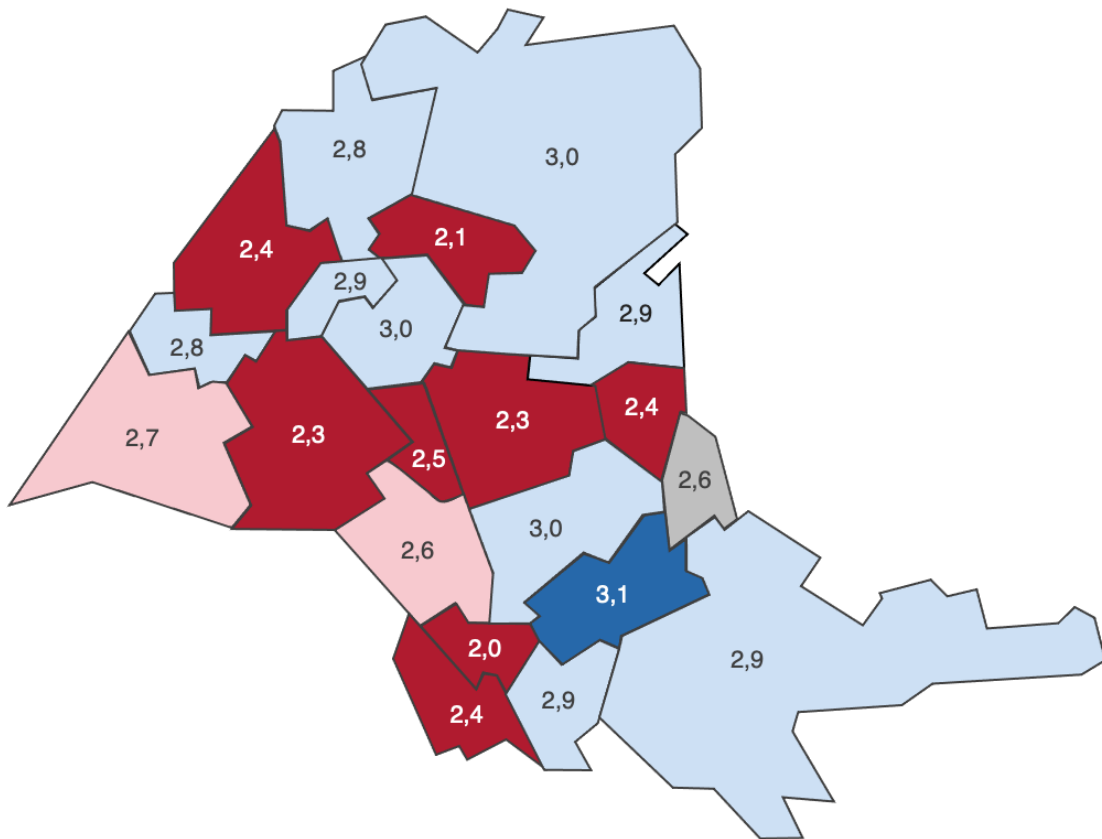
Ühistranspordi ühendus (keskmine 2,8)

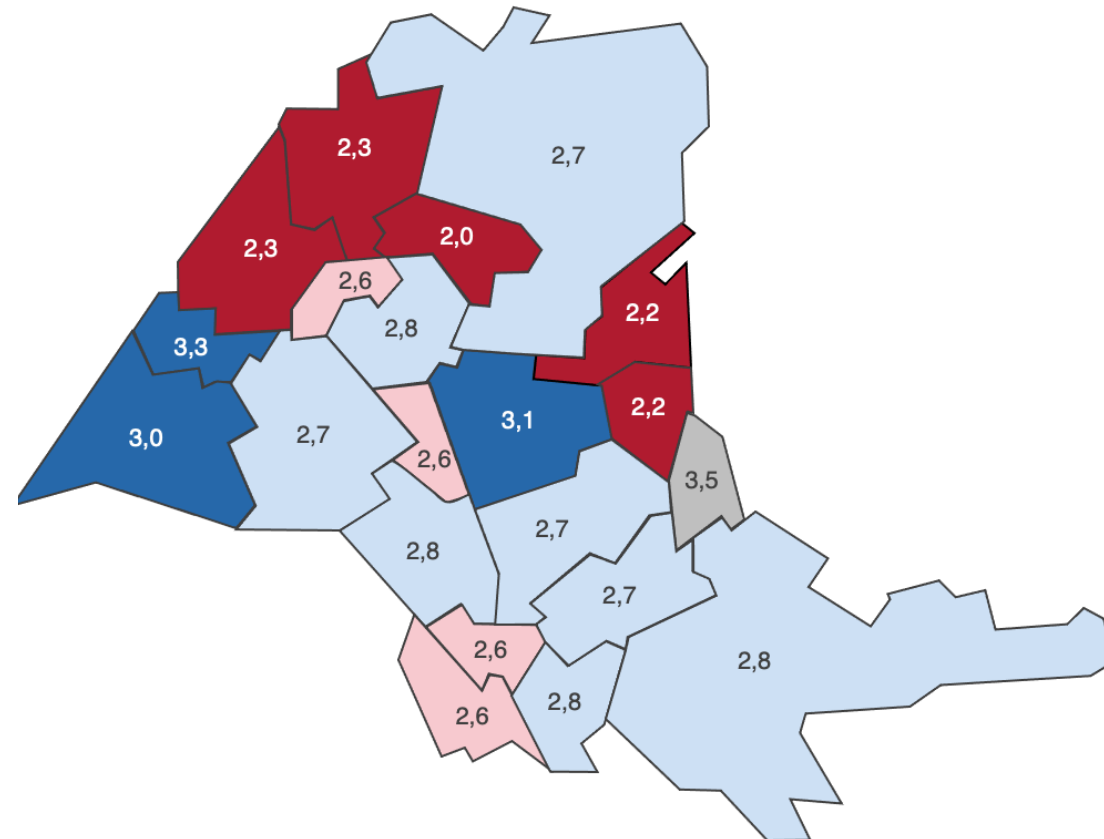
Elukeskkond

Tegurid, kus hinnangud lahknevad piirkonniti märkimisväärselt

Teede ja tänavate üldine seisukord ja sõidetavas (keskmine 2,8)

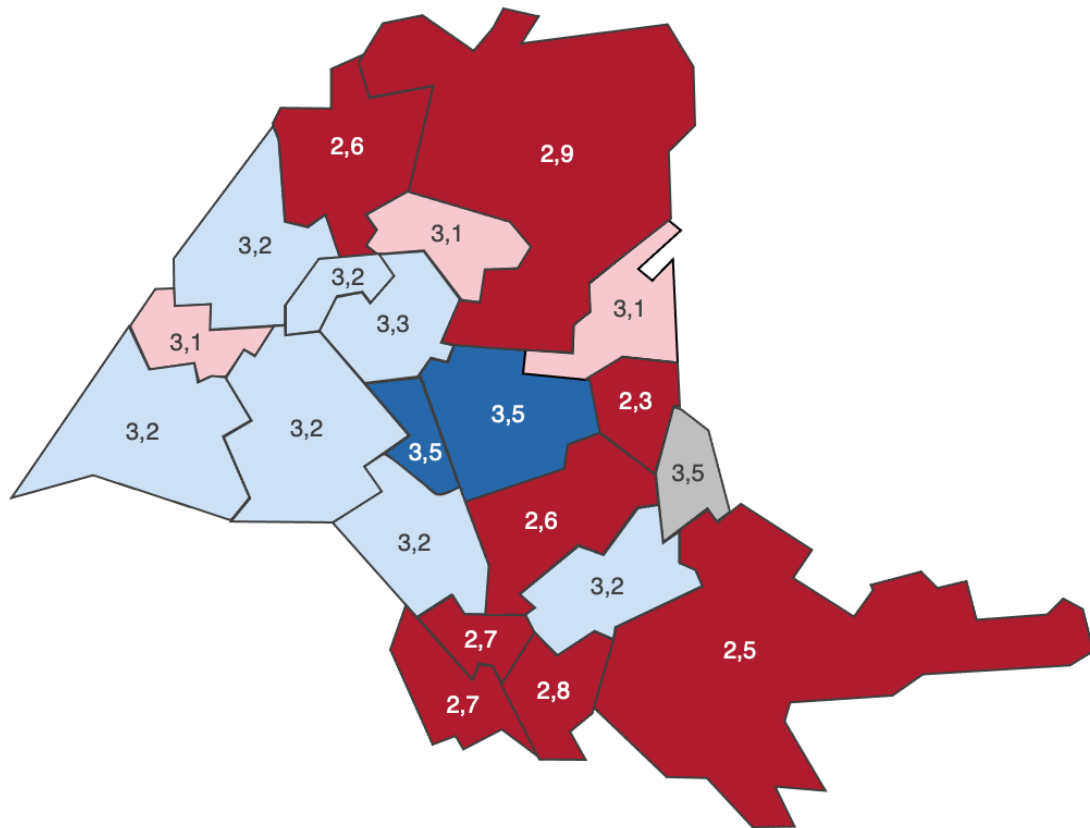
Teede, tänavate ja kergliiklusteede talvine hooldus (keskmine 2,7)

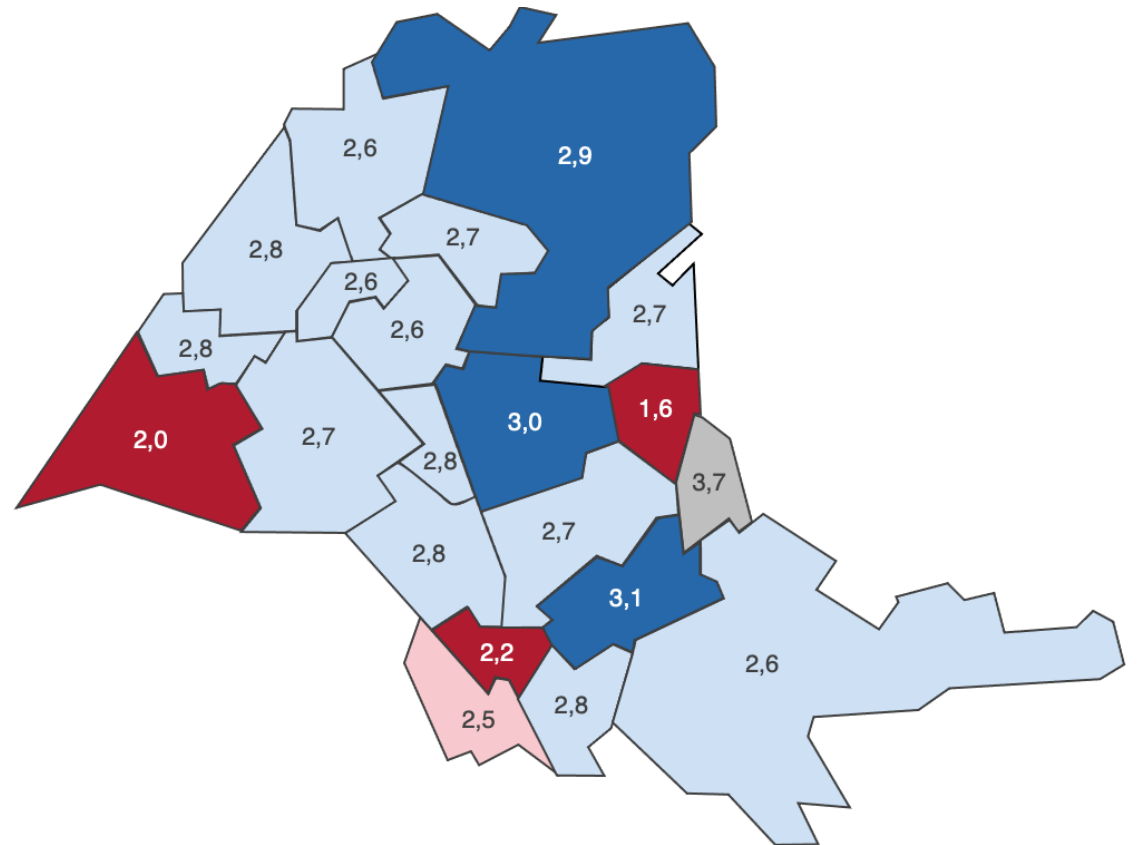
Elukeskkond

Tegurid, kus hinnangud lahknevad piirkonniti märkimisväärselt

Metsa-, matka- ja suusaradade võrgustik (keskmine 3,2)

Avalikud mänguväljakud (keskmine 2,6)

Elukeskkond

Piirkondade võrdlus teemade kaupa (keskmised)

	VALD KOKKU	Kajamaa	Saku	Kurtna	Juuliku	Männiku	Üksnurme	Kasemetsa	Saue	Metsanurme	Roobuka	Rahula	Kiisa	Tänassilma	Jälgimäe	Tammemäe	Viljandi mnt äärne	Sookaera-Metsanurga	Tõdva	Tagadi	Kirdalu	Saustinõmme	Lokuti
ELUKESKKOND	3,0	3,1	3,1	3,0	3,0	2,9	3,0	3,0	3,1	2,9	2,8	2,6	2,7	2,7	2,8	2,7	2,7	3,3	2,8	2,8	2,9	2,6	2,3
Üldine avalik kord ja turvalisus	3,3	3,3	3,3	3,2	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,2	3,3	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3	3,3	3,8	3,2	3,4	3,3	3,2	3,0
Haljasalade, parkide piisavus	3,2	3,4	3,2	3,2	3,2	3,1	3,3	3,3	3,2	3,3	3,0	2,7	2,9	3,0	3,0	3,1	3,0	3,6	3,2	3,2	3,4	2,8	2,2
Metsa-, matka- ja suusaradade võrgustik	3,2	3,5	3,3	2,8	3,2	2,9	3,2	3,5	3,1	3,2	2,7	3,2	2,7	2,6	3,2	3,1	2,8	3,5	2,6	2,5	3,2	3,1	2,3
Jäätmevedu ja jäätmete liigiti sorteerimise võimalused	3,1	3,3	3,1	3,1	3,1	2,8	3,2	3,2	3,3	3,0	3,1	3,0	3,2	2,6	3,3	2,8	2,9	3,6	2,8	2,9	2,8	2,9	3,0
Kergliiklusteede võrgustik ja seisukord	3,0	2,7	3,3	3,2	3,4	3,3	2,9	3,1	2,8	3,0	3,0	2,1	2,9	2,8	2,4	3,0	2,1	2,6	2,1	2,6	2,5	1,5	1,7
Haljasalade, parkide seisukord	3,0	3,1	3,1	3,0	3,0	2,9	3,1	3,1	3,1	3,1	2,9	2,8	2,7	2,9	3,0	3,1	2,9	3,4	2,9	3,2	3,1	2,8	1,9
Tänavavalgustus	2,9	3,0	3,1	3,1	3,0	2,9	2,9	2,8	3,0	2,3	2,4	2,1	2,8	2,6	2,6	2,6	2,8	3,0	3,3	2,5	2,7	2,7	2,9
Ühistranspordi ühendus lähima keskuse ja Tallinnaga	2,8	3,2	3,0	2,8	3,0	2,4	3,0	2,8	3,1	2,6	3,0	2,3	3,0	2,1	2,1	2,4	2,0	2,8	2,5	1,8	1,8	1,9	1,7
Teede ja tänavate üldine seisukord ja sõidetavus	2,8	2,3	3,0	2,9	2,9	3,0	2,3	2,5	2,8	2,6	2,4	2,7	2,0	2,8	2,4	2,1	2,9	2,6	3,0	2,9	3,1	2,9	2,4
Teede, tänavate ja kergliiklusteede talvine hooldus	2,7	3,1	2,8	2,8	2,6	2,7	2,7	2,6	3,3	2,8	2,6	3,0	2,6	2,3	2,3	2,0	2,6	3,5	2,7	2,8	2,7	2,2	2,2
Avalikud mänguväljakud	2,6	3,0	2,6	2,8	2,6	2,9	2,7	2,8	2,8	2,8	2,5	2,0	2,2	2,6	2,8	2,7	2,6	3,7	2,7	2,6	3,1	2,7	1,6

VALLA JUHTIMINE

TURU-
UURINGUTE
AS

Valla juhtimine

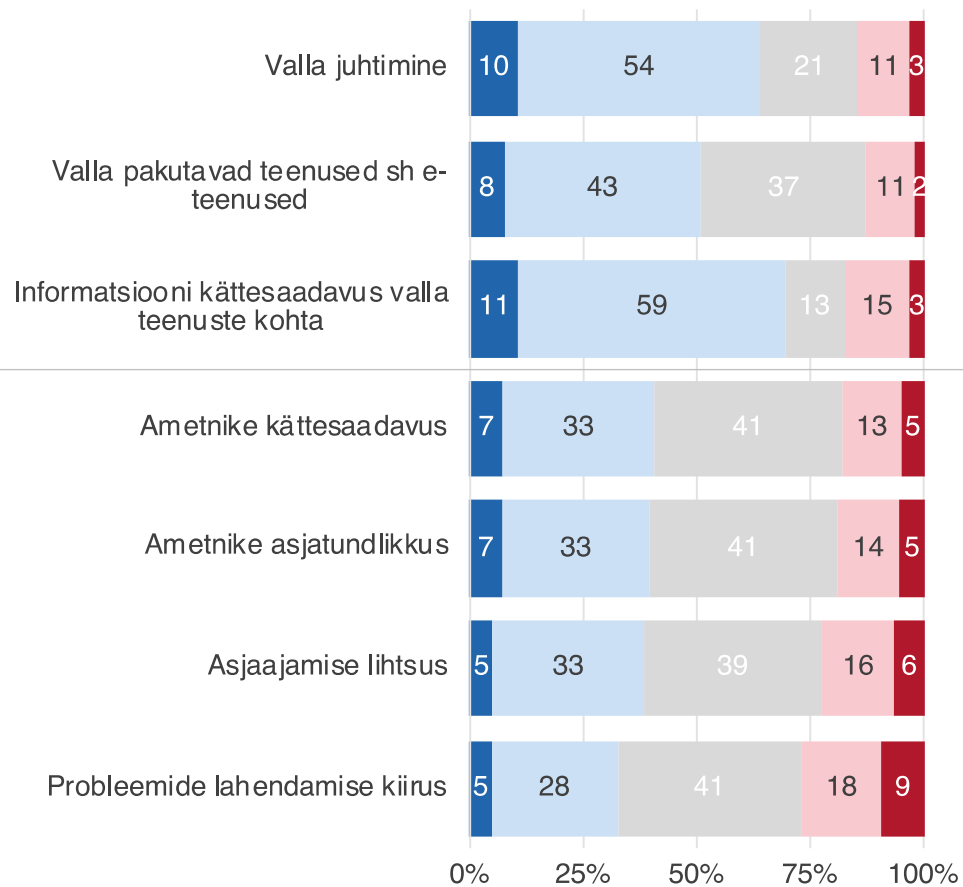
Kokkuvõte

- Valla juhtimise teema all hinnati seitset erinevat tegurit. Keskmiselt hinnati valla juhtimist **2,7 punktiga**, mis on keskmisega võrreldes üsna madal tulemus, kuigi valdavalt oldi hinnatavate teguritega „pigem rahul“.
- Tervikuna on valla juhtimisega rahulolevamad **Kajamaa** elanikud; rahulolematumad aga **Tammemäe, Lokuti** ja **Kirdalu** elanikud, samuti 35-44-aastased ning elanikud, kes töötavad/õpivad Harjumaal ja Tallinnas või SAKUS.
- Valla juhtimise erinevatest teguritest hinnati kõrgemalt, kuigi keskmisest jäi rahulolu madalamaks järgnevas:
 - **Valla juhtimine** (2,9);
 - **Valla pakutavaid teenused**, sh e-teenused (2,9) – rahulolematumad olid lisaks eelmainitutele **Jälgimäe** elanikud;
 - **Informatsiooni kättesaadavus** valla teenuste kohta (2,9) – rahulolematumad ka **Kiisa, Tammemäe** ja **Viljandi maantee äärsete külade** elanikud;
- Valla juhtimise puhul ollakse kriitilised järgnevas:
 - **Probleemide lahendamise kiirus** (2,5) – rahulolevamad ka **Saue** elanikud; rahulolematumad ka **Kiisa** elanikud;
 - **Asjaajamise lihtsus** (2,6) – rahulolevamad ka **Männiku** ja **Tõdva** elanikud; rahulolematumad ka **Kiisa** elanikud;
 - **Ametnike asjatundlikkus** (2,7);
 - **Ametnike kättesaadavus** (2,7) – rahulolevamad ka **Kasemetsa** elanikud.
- 37-41% elanikest ei ole realselt valla teenustega **kokku puutunud**, seetõttu on jäänud hinnang andmata. Kokkupuude valla teenustega on sagedasem meeste, 45-54-aastaste ja eramajade elanike seas (2/3); harvem aga naiste, üle 64-aastaste, kortermajade ja **Saku aleviku** elanike seas (1/2).

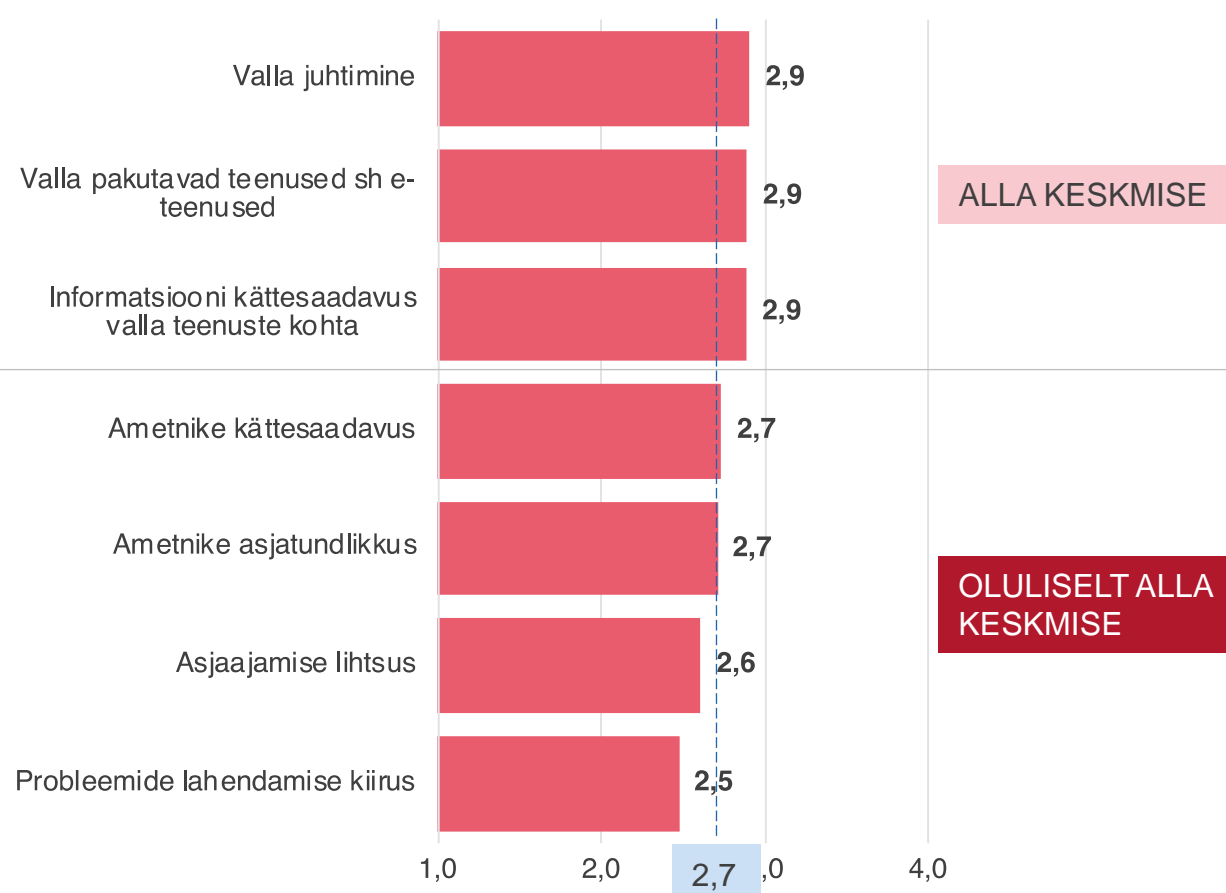
Valla juhtimine

Hinnangud teemade kaupa

■ Väga rahul ■ Pigem rahul ■ Ei oska vastata
 ■ Pigem ei ole rahul ■ Üldse ei ole rahul

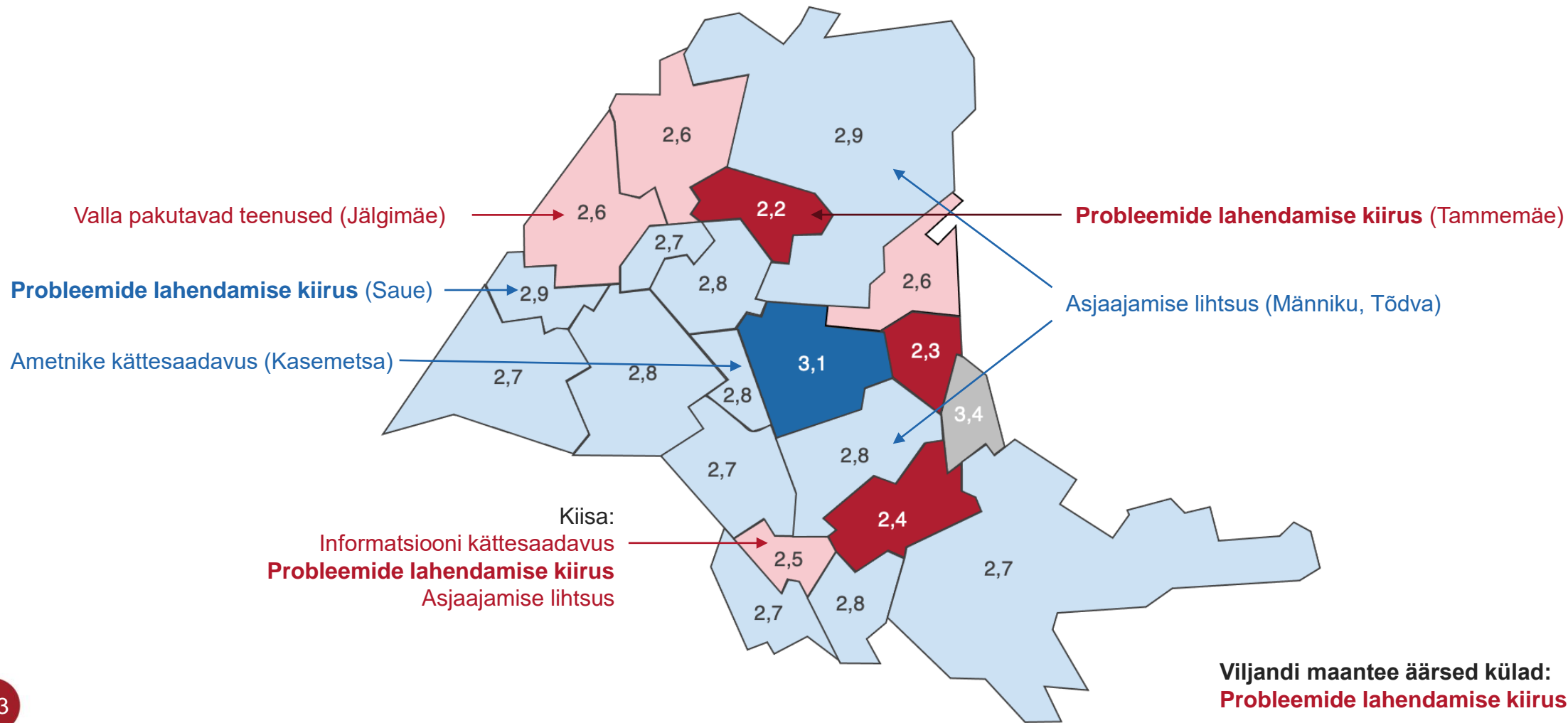

Keskmine hinnang

Valla juhtimine

Teema keskmine piirkonnas, keskmisest oluliselt erinevad tegurid – keskmine 2,7

Valla juhtimine

Piirkondade võrdlus

	VALD KOKKU	Kajamaa	Saku	Kurtna	Juuliku	Männiku	Üksnurme	Kasemetsa	Saue	Metsanurme	Roobuka	Rahula	Kiisa	Tänassilma	Jälgimäe	Tammemäe	Viljandi mnt äärne	Sookaera-Metsanurga	Tõdva	Tagadi	Kirdalu	Saustinõmme	Lokuti
VALLA JUHTIMINE	2,7	3,1	2,8	2,8	2,7	2,9	2,8	2,8	2,9	2,7	2,7	2,7	2,5	2,6	2,6	2,2	2,6	3,4	2,8	2,7	2,4	2,6	2,3
Valla juhtimine	2,9	3,2	3,0	3,1	3,0	3,1	3,0	2,8	2,9	2,9	2,8	2,9	2,7	2,7	2,6	2,7	2,8	3,6	2,9	2,7	2,5	2,8	2,3
Valla pakutavad teenused sh e-teenused	2,9	3,0	2,9	3,1	2,8	2,9	2,9	3,0	3,1	2,8	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	2,6	2,8	3,6	2,8	2,7	2,7	2,8	2,6
Informatsiooni kättesaadavus valla teenuste kohta	2,9	3,0	2,9	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0	2,8	2,9	2,6	2,8	2,8	2,7	2,8	3,6	2,9	2,9	2,6	2,7	2,1
Ametnike kättesaadavus	2,7	3,2	2,8	2,7	2,6	2,9	2,8	3,0	2,8	2,8	2,7	2,9	2,5	2,6	2,7	2,4	2,7	4,0	2,9	2,8	2,4	2,6	2,5
Ametnike asjatundlikkus	2,7	3,2	2,7	2,8	2,5	2,8	2,8	2,8	2,9	2,7	2,8	2,8	2,5	2,5	2,5	2,1	2,7	3,2	2,8	2,7	2,3	2,7	2,5
Asjaajamise lihtsus	2,6	3,0	2,7	2,5	2,5	2,9	2,6	2,6	2,7	2,5	2,8	2,5	2,3	2,5	2,5	1,7	2,6	3,0	2,9	2,6	2,0	2,7	2,0
Probleemide lahendamise kiirus	2,5	3,0	2,6	2,4	2,3	2,5	2,5	2,5	2,7	2,5	2,6	2,4	2,2	2,3	2,3	1,5	2,2	2,8	2,6	2,2	2,0	2,0	2,0

Valla juhtimine

Teabekanalid Saku vallas toimuva kohta

- Peamiseks teabeallikaks Saku vallas toimuva kohta on Saku valla paber kandjal ajaleht **Saku Sõnumid**, seda 86%-le elanikest - sagedamini loevad seda üle 65-aastased (93%); harvemini alla 34-aastased (alla 80%), piirkonniti **Saue, Üksnurme, Männiku, Saustinõmme ja Lokuti** küla elanikud (alla ¾). **Saku Sõnumite veebiväljaannet** loeb lisaks 14%.
- Valla **Facebooki lehekülge** jälgib pea pool elanikkonnast – sagedamini naised (55%), kuni 44-aastased (ca 2/3); harvemini aga **Jälgimäe, Männiku ja Tännassilma** elanikud (alla 30%).
- **Valla kodulehte** jälgib aga veidi enam kui kolmandik elanikkonnast – sagedamini üle 44-aastased (pea pooled); harvemini **Juuliku** (22%) elanikud.
- **Mitte-formaalsed kanalid ehk sõbrad, tuttavad** on teabe hankimisel olulised pea pooltele elanikele – sagedamini alla 25-aastastele (3/4).
- **Külaseltside sotsiaalmeedia platvormid** on olulised teabe hankimise kohad neljandikule elanikkonnast - eelkõige alla 34-aastastele, **Saustinõmme** (70%), **Männiku** (51%) ja **Metsanurme** (41%) küla elanikele.
- **Kuulutusi, reklaami avalikus ruumis** jälgib samuti neljandik elanikkonnast - sagedamini üle 64-aastased (35%).

TUGEVUSED PROBLEEMID

TURU-
UURINGUTE
AS

Tugevused

Kokkuvõte

- Kõigil vastajail oli võimalus anda vabas vormis vastus küsimusele: „Mis on viimaste aastate jooksul muutunud Saku vallas või selle juhtimises paremaks, millega olete rahul?“. Vastuse andis ligikaudu kolmandik vastajaist. Kõik avatud vastused originaalkujul on esitatud eraldi, siinkohal on toodud vaid mõni näide.
- Välja toodi üldist rahulolu (meeldiv, rahul, arenev, hea elada).
- Oluliste positiivsete teemadena leidsid eelkõige kajastamist (sageduse alusel):
 - kergliiklusteede olemasolu, teede korrashoid, korraldus ja (talvine) hooldus;
 - tänavavalgustus, valgustatud ülekäigurajad;
 - erinevate avalike hoonete ehitamine ja renoveerimine (tervisekeskus, vallavalitsuse hoone, Saku Gümnaasium, lastaiad, sotsiaalmaja, kirik, jäätmejaam);
 - ÜVK rajamine;
 - sportimisvõimalused (välijõujaam, discgolf, ujula, terviserajad, kunstmurustaadion, sisetingimused, rajatav rekreatsiooniala);
 - üldine heakord (haljasalad, pargid, koerte jalutuspark);
 - ühistransport (tasuta, 206a liin, koolibuss);
 - jäätmekäitlus.
- Valla juhtimise osas toodi positiivsena välja, et paranenud on suhtlus, see on muutunud läbipaistvamaks, avatumaks, tõhusamaks ja väljapaistvamaks, ametnikud on kättesaadavamad. Väljendati ka rahulolu vallavanema osas (tark, parim, sõbralik, abivalmis).

Olen rahul, et Saku pidevalt areneb ning arendatakse just nii, et see kutsub noori elama Saku valda. Uued kooli- ja lasteaiamajad, perearstikeskus, jäätmejaam, spordirajad ja jõusaal, uued elamurajoonid, koertepark, transpordi õpilassoodustused jpm. Kõige enam olen tänulik, et paigaldati pargi müüride juures olevale ülekäigurajale hoiatav valgustus, kui jalakäija teele läheneb, sest see ülekäigurada oli ohtlik.

Olen igakülgse arenguga rahul.

Sakus toimub väga kiire ehitustegevus. Saku aleviku keskus on paari aastaga tundmatuseni muutunud. Korrastatud palju kõnniteid, tänavavalgustus palju parem. Ühesõnaga elukeskkond palju kenam. Tunnustus Saku vallavanemale... peale tema ametisse asumist hakkas kohe kõik kuidagi kiiresti muutuma. Aitäh!

Probleemid

Kokkuvõte

- Kõigil vastajail oli võimalus anda vabas vormis vastus küsimusele. „Mis on Teie arvates kõige muret tekitavamad probleemid Saku vallas - millega tuleks tegeleda, mida muuta, millised on ettepanekud?“. Vastuse andis ligikaudu 2/3 vastajaist. Vastused olid sageli pikad ja põhjalikud, kohati ka väga spetsiifilised. Kõik avatud vastused originaalkujul on esitatud eraldi, slaididel 35-36 on toodud vaid mõni ilmekam näide.
- Korduvalt mainitud probleemid olid järgnevad (alustades sagedamini mainitutest):
 - Teede olukord – augud, läbimatud (eelkõige Tuisu tee), hooldamata, pime, kruusateede tolmu (Kiisa), talvine hooldus (lumi ja libedus), tänavavalgustus (Murimäe tee, Metsanurme);
 - Kergliiklusteed – puudumine, ebapiisav võrgustik (Murimäe tee, Mõisavahe tee, Rahula);
 - Ühistranspordi võimalused – mitmekülgsem (Saku ja külade, Tallina kui ka lähivaldade vahel), sagedasem, hilinevad, odavam, rohkem peatusi, bussi ootepaviljonid;
 - Sidususe ja ühtse terviku puudus – avalikud alad, parkide korrashoid, pingid;
 - Mänguväljakute (Saku alevik) puudus;
 - Ülerahvastumine – lasteaiakohtade puudus, suured klassid, ummikud, autostumine, avaruse kadu, liiga palju ehitisi (Saku);
 - Teeninduspindade nappus – iluteenindus, söögikohad, poed, tööstuskaubad, pesumaja jmt, need võiks olla koondatud;
 - Loodushoid – vähe rohealasi, metsaraie, Rail Baltica mõju, maanteemüra, kaevandused, tolmu ja motondus (Männiku);
 - Ääremaastumine – elu Saku aleviku keskne, teised külad tähelepanuta (Lokuti, Rahula, Tagadi);
 - Vaba aja tegevused – noortele, kultuurisündmused, huvitegevused, tantsu- ja laululava, ühistegevuse koha puudus;
 - Jäätmemajandus – prügikastide puudus avalikes kohtades, prügi maha viskamine ja metsa viimine (Tõdva), liigiti sorteerimine, aiajäätmete keerukas äravedu ja logistika, rahulolematuse teenusepakkujaga;
 - ÜVK – välja arendamata, venimine (Metsanurme);
 - Liikluskorraldus – ohutus ja turvalisus, kiiruse ületamine, lamavate politseinike paigutamine, valgustus;
 - Hooldekodu puudus;
 - Kiire interneti puudus;
 - Ametnikega suhtlemine – bürokraatia, aeglane, üleolev, ebakompetentne (Üksnurme).

Probleemid

Avatud vastused (näited)

Saku asulal puudub kultuuriline väärtus ja atraktiivsus. Puudub valla keskus, mis oleks elanikule hea - puuduvad vaatamisväärsus, puhkekohad, jalutuskohad. Puudub midagi, mis silma paistaks. Kuigi võimalused mõisa pargi piirkonnas oleks.

Saku kui õllekultuuri pealinn? Kuidas see väljendub? Peale linnaselõhna ja suure (koleda!) tehase keset valla keskust. Seda võiks rohkem parandada - luua restoran, ala kus inimesed saaks koguneda, õllekultuur ühendaks elanikke. Sildistame Sakut küll õllekultuuri pealinnana, aga sisulist poolt ei ole.

Saku on tegelikult tore sportlik vald, mis muutub tulevikus veel paremaks. Tuleks rakendada ka meie tehismäge talviseks keskuseks ja anda see erakätesse suusamäe arendamiseks.

Isiklikust vaatevinklist tooks välja eelkõige transpordiga seonduv. Igal aastal lisandub piirkonda uusi eramuid.

Nende elanike peamiseks liiklemisvahendiks on isiklik sõiduauto.

Sellest tulenevalt kasvab teede liikluskoormus ja kulumine. Võiks luua loogilised ja kohalikul tasandil toimivad ühistranspordivõrgud, mis ühendaks eeltoodud.

Sakus võiks olla midagi teenindusmaja või ärimaja sarnast, kuhu saaksid koonduda erinevad teenusepakkujad (juuksurid, õmblejad, jms).

Juurde oleks vaja avalikke alasid, kus saaks vabas õhus aega veeta nii suured kui väikesed, sh erinevaid tegevusi võimaldavaid seiklus ja terviseradasid sportlike takistustega.

Vaja oleks kõigile taskukohast süsteemi eakate hooldamisel, et tuge vajava eaka lapsed ei peaks loobuma töötamisest kuna eaka hooldamise teenuse hankimine käib rahaliselt üle jõu.

Probleemid

Avatud vastused (näited)

Lasteaia kohtade puudulikkus. Uusi maju muudkui kerkib, elanikkond suureneb, aga lasteaiakohta endiselt võimatu saada, 2-aastaselt võiks olla garanteeritud.

Iluteenused, pesumaja jms mugavusteenused tegutsevad väga suvalistel pindadel. Võiks olla paremini korraldatud valla poolt äriüripindade olemasolu.

Surve looduslikule keskkonnale on suur: kaevandused, metsad, rohekoridorid hävivad, keskkond muutub üha tehnoloogilisemaks, raske on sellele vastu seista.

Valitsemine võiks olla rohkema avalik, hästi palju on mingeid infosüsteeme: Arno, Zoja, Liisu ja veel sada asja, milles orienteerumine on ebaselge, hirmutav.

Puudub ühtne "ühe ukse" kontseptsioon.

/ ... /

Rohkem avalikustamist ja protsessidesse kaasamist võiks olla, pole teada, mis plaanid vallamajas liiguvad, näed, et ühel hetkel midagi tehakse või juba toimub ...

Saku alevikus on puudus ruumilisest sidususest ja keskusest, kaasaegsest, kvaliteetsest ja elanikke siduvast, ühist identiteeti loovast avalikust ruumist.

5000 elanikuga alevik näib arenevat autojuhtide loogika järgi, üksikobjektid on kenad, aga mõeldud sõitmiseks (autoga tervisekeskusesse, autoga poodi, autoga spordikeskusesse). Avalik ruum on kas elumajade kenad, kuid introvertsed read ja rajoonid või konkreetse asja ajamiseks mõeldud sihtkoht, asutus. Just hea avalik ruum saaks aga toetada ühise füüsilise ja vaimse ruumi teket.

Mida tajutakse Saku keskusena, kas Konsumi parklat? Omavahel mitmekesiselt lõimitud turg, erinevad kultuuriasutused, laste mänguväljakud, istumiskohad, poetänavad-söögikohad on tavaliselt siduvad, eri põlvkondi ja erinevaid ühiskonnagruppe kokku toovad, ühist melu ja suhtlemist loovad paigad (vt Saku kevadlaat kui kutsuv kokkutulemise võimalus). Kuid isegi kirik, mis vanades linnades koos turuplatsiga on olnud elu kese, ehitati suure kärarikka ringtee taha, arvestades, et tullakse autoga ja seotus ümbritseva ruumiga piirdub autost majja ja tagasi autosse teekonnaga.